

ویرایش دوم
تا روز نهم خردادماه ۹۲

انتخابات
ریاست جمهوری یازدهم

ریاست جمهوری یازدهم

گزیده ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی

کتابچه انتخاباتی

خرداد ۱۳۹۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حماض و مقدمات
حماض و مقدمات
سال ۹۲

انتخابات مظهر حماسه سیاسی است

۹۲/۱/۱

انتخابات ریاست جمهوری یازدهم نسبت به انتخابات‌های گذشته دارای اهمیتی مضاعف شده است. این نکته را رهبر انقلاب اسلامی در دیدار اقشار مختلف مردم بیان فرمودند و اشاره کردند: «امروز انتخابات شما - که حدود یک ماه دیگر انجام خواهد گرفت - به یک موضوع مهم بین‌المللی تبدیل شده است.» «۹۲/۲/۲۵» شاید به همین دلیل است که از انتخابات یازدهم، به عنوان مصرع برجسته‌ی حماسه سیاسی یادشده است. مسئله‌ای ملی، جنبه و اثرات بین‌المللی یافته است و در آن بازیگران مختلف با اهداف و وظایف متنوع ایفای نقش می‌کنند. مسئولین، مردم، نامزدهای انتخابات و حتی دشمن نظام اسلامی بازیگران عرصه‌ی انتخابات ریاست جمهوری یازدهم هستند.

این دفترچه تلاش دارد در چهارده بخش ضمن معرفی شاخص‌های نامزد اصلاح از نگاه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تاکتیک‌ها و اهداف دشمن برای این انتخابات را شناسایی کند و با ارائه‌ی دستورالعمل‌هایی به مخاطبینش، به عنوان یک دفترچه راهنما، عبور از امتحان انتخابات را تسهیل کند.

کتابچه

انتخابات ریاست جمهوری یازدهم

گزیده‌ای از بیانات رهبرانقلاب اسلامی
ویرایش دوم | تاریخ ششم خردادماه ۹۲

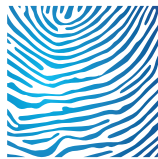
۶	اهمیت انتخابات ریاست جمهوری	۱
۸	وظیفه مردم در انتخابات	۲
۱۰	بایدها و نبایدهای رسانه‌ها در انتخابات	۳
۱۲	اهمیت شورای نگهبان	۴
۱۴	اصول رقابت سیاسی	۵
۱۶	تجربیات انتخابات ۸۸	۶
۱۸	تاکتیک‌های دشمن	۷

۲۰	وظایف شورای نگهبان در انتخابات	۸
۲۲	ریاست جمهوری و چشم انداز ۲۰ ساله	۹
۲۴	نقش رئیس‌جمهور در تحقق برنامه پنج‌ساله	۱۰
۲۶	پایبندی به سیاست‌های کلی نظام	۱۱
۲۸	ویژگی‌های نامزد اصلح	۱۲
۳۶	نقاط قوت و ضعف دولت نهم و دهم	۱۳
۶۲	شنبه‌ی پس از انتخابات	۱۴

اهمیت انتخابات ریاست جمهوری

مسئله‌ی انتخابات در طول این سی و چهار سال برای کشور یک مسئله‌ی تعیین کننده و تجدید حیات دهنده برای مجموعه‌ی حرکت کشور ما بوده است. در طول این

سالها، این سی و چند انتخاباتی که برگزار شده و مردم در پای صندوقهای رأی حاضر شده‌اند، هر باری یک مجموعه‌ی بلاتی را از کشور دفع کرده است و هر باری توانسته است یک قوت جدیدی، روح جدیدی، در کالبد کشور و ملت و انقلاب بدمد؛ این دفعه هم از جهاتی، از پاره‌ای از انتخابات گذشته مهمتر است؛ که حالا یک جهت - همان طور که اشاره کردند - این است که انتخابات ریاست جمهوری و انتخابات شوراها، و در بعضی جاها انتخابات میاندوره‌ای بعضی از انتخاباتهای دیگر، با هم مجتمع شده است.

بیانات در دیدار دست
اندرکاران برگزاری
انتخابات ۹۲/۲/۱۶

یادداشت

۸۸/۵/۱۲	■ شکل بدیعی که جمهوری اسلامی به دنیا عرضه کرده
۷۴/۱۱/۱۴	■ نهادینه شدن مردم‌سالاری دینی
۷۴/۱۱/۱۴	■ نظام، متکی به ایمانها و عواطف و علائق مردم است
۸۲/۱۱/۱۵	■ انتخابات، مظهر آزادی مردم در انتخاب سرنوشت خود است
۷۰/۹/۲۷	■ انتخابات نقطه‌ی اساسی وصل افکار مردم به بدنه‌ی نظام اجرایی است
۸۴/۲/۱۱	■ انتخابات مؤثرترین وسیله برای تحقق آرمان‌ها
۸۰/۲/۲۸	■ هر چه بکاریم درو می‌شود
۸۴/۲/۱۱	■ انتخابات امیدهای تازه‌یی در دل‌ها برمی‌انگیزد
۹۰/۱۰/۱۹	■ انتخابات؛ خون تازه در پیکر انقلاب و نظام
۸۴/۲/۱۹	■ برگزاری انتخابات مایه‌ی کند شدن حربه دشمن
۸۲/۹/۲۵	■ انتخابات تضمین‌کننده آینده و امنیت کنونی
۸۰/۲/۱۱	■ هدف گذاری دشمن در انتخابات
۸۰/۲/۲۸	■ انتخابات ریاست جمهوری، مظهر آزادی و قدرت انتخاب و رشد ملت ایران است
۸۴/۲/۱۱	■ نقش و جایگاه رئیس‌جمهور در کشور

وظیفه مردم در انتخابات

در آینده‌ی نزدیک، همه‌پرسی و انتخابات ریاست جمهوری انجام خواهد شد. حضور مردم در آن صحنه‌ها باید به گونه‌ی بی‌اشک و ممت محکمی به سینه‌ی دشمنان کوبیده شود. سازندگی کشور و حرکت به سمت آبادانی و عمران و توسعه‌ی اقتصادی، ابتکار و تلاش و همکاری با دستگاه‌های دولتی، شرکت در بازسازی کشور با پول و فکر، حضور مردم را در صحنه نشان خواهد داد. همین کارهاست که تاکنون انقلاب را با طراوت و با نشاط نگهداشته است و روح مقدس امام (ره) را خشنود خواهد کرد.^۱

در انتخابات مردم سعی کنند صالح‌ترین را انتخاب کنند. آن کسانی که نامزد ریاست جمهوری میشوند و در شورای نگهبان صلاحیت آنها زیر ذره بین قرار میگیرد و شورای نگهبان صلاحیت آنها را اعلام میکند، اینها همه‌شان صالحند. اما مهم این است که شما در بین این افراد صالح، بگردید و صالح‌ترین را پیدا کنید. این جا جایی نیست که من و شما بتوانیم به حداقل اکتفاء کنیم؛ دنبال حداکثر باشید؛ بهترین را انتخاب کنید.^۲

۱. بیانات در مراسم
بیعت اقبال مختلف
مردم ۶۸/۴/۱۵

۲. بیانات در جمع مردم
استان کردستان در
میدان آزادی سنندج
۸۸/۲/۲۲

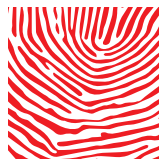
یادداشت

۸۰/۲/۱۱	■ حضور پر شور و نشاط
۸۰/۳/۱۴	■ تکلیف شرعی و وظیفه عمومی
۸۴/۳/۵	■ حضور حداکثری
۸۸/۱/۱	■ تحکیم مردمسالاری دینی
۸۰/۲/۲۸	■ تثبیت اقتدار ملی
۸۴/۲/۱۱	■ حضور آگاهانه
۸۸/۲/۲۲	■ شناخت اصلح
۷۶/۱/۱	■ انتخاب رئیس جمهور بارای زیاد
۸۴/۳/۲۷	■ حضور به وقت در انتخابات
۹۲/۳/۶	■ اعتنا نکردن به زبانه‌های بی تقوا و ناامید کننده
۹۲/۳/۶	■ پرهیز از کدورت بیجا در انتخابات

بایدها و نبایدهای رسانه‌ها در انتخابات

کسانی که زبان گویایی دارند، قلم‌توانایی دارند و آبرویی پیش مردم دارند - که این آبرو هم جزو ذخایر الهی است و خدای متعال به هر کس داده است، باید آن را در راه او مصرف کند و به کار ببرد - مردم را توجیه و تشویق کنند و آدمهای خوب را به آنها معرفی

نمایند.^۱

مبادا در روزنامه یا در رسانه‌یی - به هر نحوش - یا در تبلیغاتی، طوری حرف زده بشود که مردم را نسبت به انتخابات دودل بکنند. البته این مردم دودل نمی‌شوند. این مردم نشان داده‌اند که در مقابل توطئه‌های دشمن، هوشیارانه عمل می‌کنند؛ مخالفان انقلاب اسلامی هم این را می‌دانند؛ اما بالاخره تبلیغات و تلاشهای خودشان را می‌کنند. مبادا کسانی در داخل محدوده‌ی نظام اسلامی پیدا بشوند که به این خواسته‌ی دشمن کمک کنند؛ به علت اختلافی که بازید و عمرو و بکری دارند، برای خاطر یک امر جزئی، کم‌اهمیت و احياناً شخصی یا گروهی، بیایند مردم را نسبت به این حقیقت عظیم - که حضور آنها را در صحنه نشان می‌دهد - مردود و دلسرد بکنند.^۲

۱. بیانات در دیدار
اعضای هیأت‌های
نظارت شورای
نگهبان ۷۴/۱۱/۱۴

۲. بیانات در دیدار با
فضلا، طلاب و اقشار
مختلف مردم قم
۷۰/۱۰/۱۹

بایدها:

۷۵/۱۲/۱۳	■ بر سطح آگاهی و تحلیل مردم بیافزایید
۷۹/۱۲/۹	■ نقد و نظارت، اطلاع‌رسانی و تبادل آراء، سه وظیفه عمده رسانه‌ها است
۷۴/۱۱/۱۴	■ توجیه و تشویق مردم برای انتخاب اصلح
۹۰/۶/۹	■ از انتخابات مانند یک نعمت الهی پاسداری کنید
۹۰/۵/۱۶	■ انتقاد منطقی و واقع‌بینانه
۹۱/۱/۱	■ خود را به قانون مقید کنید
۸۹/۱۰/۷	■ به یکدیگر حسن ظن داشته باشید

نبایدها:

۹۰/۷/۲۷	■ کار دشمن را آسان نکنیم
۹۱/۱۰/۱۹	■ ذهن مردم را مشغول مسائل فرعی نکنید
۷۰/۱۰/۱۹	■ مردم را نسبت به انتخابات دل‌سرد نکنید
۸۶/۱۰/۱۳	■ اعتماد بنفوس مردم نباید شکسته شود
۸۸/۹/۴	■ از اختلافات جزئی و غیر اصولی صرف نظر شود
۹۰/۷/۲۷	■ نقاط برجسته ملت تضعیف نشود
۶۹/۱۲/۲۱	■ هر خبری گفتنی نیست
۸۶/۱۰/۱۲	■ هتک آبروی افراد جایز نیست
۸۸/۶/۲۹	■ تهمت به نظام گناهی بالاتر از تهمت به افراد است
۸۸/۶/۲۹	■ یکدیگر را متهم نکنید
۸۹/۱۰/۷	■ غیبت رسانه‌ای و مصلحت‌پنداری نکنید
۷۰/۹/۲۷	■ هوجبگیری رسانه‌ای ممنوع
۷۴/۱۱/۱۴	■ از بی‌احترامی و هتک حرمت شورای نگهبان پرهیز شود

اهمیت شورای نگهبان

هر کس که این موقعیت را برای شورای نگهبان نپسندد و با آن معارضه و مقابله بکند، آگاهانه و یا ناآگاهانه در همان خطی قرار گرفته که یک روز قبل از رضاخان و در زمان رضاخان، در راه حذف آن طراز اول اقداماتی انجام گرفت و نتایجی به بار آورد. شورای نگهبان در حرف و اقدام و کار خودش، امین و مؤتمن است و همه

موظفند که به چشم امین به آن نگاه کنند. هر قاضی عادل می‌کند، ممکن است یک نفر در دلش به او اعتراض داشته باشد چون بین ماها عصمت که نیست و آن اعتراض بحق هم باشد؛ اما حکم قاضی، حکم یک امین مؤتمن است و بایستی عملاً مورد اعتماد قرار بگیرد. امروز وضع شورای نگهبان این طور است؛ هم در قوانین، هم در تصرفات اجرایی و شبه اجرایی از این قبیلی که مادر باب انتخابات مشاهده می‌کنیم بایستی مورد اعتماد و قبول و ائتمان مردم باشد و بحمد الله هست و هیچ کس نباید به خودش اجازه بدهد که از این موقعیت و مقام شامخ معنوی بی که قانون برای شورای نگهبان معین کرده، خطی انجام بدهد و نسبت به آن خدشه‌یی وارد کند.^۱

۱. بیانات در دیدار با
اعضای هیئت مرکزی
نظارت بر انتخابات
چهارمین دوره‌ی
مجلس شورای
اسلامی ۷۰/۱۲/۴

اصول رقابت سیاسی

اگر چنانچه کسی وارد میدان رقابت انتخاباتی و مسابقه‌ی انتخاباتی بشود، اما بخواهد چهار چوب را بشکند، او از قاعده‌ی نظام خارج شده است، از قواعد حرکت انتخاباتی خارج شده؛ این غلط است، این درست نیست. باید همه چیز در چهار چوب نظام باشد. این چهار چوب، قابل تغییر نیست.^۱

در مردم‌سالاری اسلامی، گفتگو با عریبه‌کشی و چاقو‌کشی در بعضی از دمکراسی‌ها تفاوت دارد. این جا گفتگو می‌کنند؛ به قول امام، مثل مباحثه‌های طلبگی. در مجلس و جاهای دیگر مباحثه کنند، حتی بر سر مسأله‌ای دعوا کنند؛ اما کینه از هم به دل نگیرند؛ بعد هم پهلوی همدیگر بنشینند و با هم صحبت کنند. نگذارند اختلاف نظر به تنازع برسد. این تنازع موجب فشل و ضعف قوا خواهد شد. دروغ، اهانت، دستگاه‌ها یکدیگر را متهم کردن، شایعه‌پراکنی، افتراء به رقیب، تحریک عصبیتهای گوناگون؛ این‌ها هیچکدام با انتخابات اسلامی سازگار نیست. این خطاب به همه‌ی جناح‌هاست؛ خطاب به اشخاص یا جناح معینی نیست؛ این وظیفه‌ی همه‌ی ماست. همه‌ی جناح‌ها باید این چیزها را رعایت کنند. همه هم در چارچوب قانون حرکت کنند.^۲

۱. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری ۸۸/۱۲/۶
۲. بیانات در دیدار کارگزاران نظام ۸۲/۵/۱۵

بایدها:

۸۸/۱۲/۶	رقابت انتخاباتی در چهار چوب نظام باشد
۹۲/۱/۱	به قانون اساسی و خط امام پایبند باشید
۸۶/۱۰/۱۹	مرزها با دشمن کمرنگ نشود
۸۶/۱۰/۱۹	با کرامت رفتار کنید
۸۸/۶/۲۰	با مخالفان خود حرف بزنیید و استدلال کنید
۸۱/۱۰/۱۶	در میدان سیاست صادقانه عمل کنید
۷۹/۱/۲۶	به امنیت ملی پایبند باشید
۸۶/۶/۳۱	انتخابات را وسیله‌ای برای ناامیدی دشمن نکنید
۸۶/۷/۲۱	بر سر خدمت رقابت کنید
۸۸/۱/۱	انصاف را رعایت کنید
۸۲/۱۱/۲۴	فقط آنچه می‌توانید انجام دهید به مردم بگویید
۹۲/۶/۳	تبلیغات انتخاباتی تثبیت کننده‌ی مواضع عزت آفرین انقلاب باشد
۹۲/۶/۳	کار را با حماسه و شور بدون چالش و منافرت پیش ببرید

یادداشت

نبایدها:

۷۱/۱/۱۵	■ وجهه کشور را تخریب نکنید
۷۱/۱/۱۵	■ ذهنیت مردم را تخریب نکنید
۸۸/۶/۲۰	■ برای پیروز شدن به کارهای ظالمانه متوسل نشوید
۸۸/۶/۲۰	■ بامخالفان و معارضان خود یک جور رفتار نکنید
۸۶/۱۰/۱۲	■ دیگران را تخریب نکنید
۸۲/۵/۱۵	■ اختلاف نظر را به تنازع نرسانید
۸۶/۱۰/۱۲	■ از وعده‌های غیر عملی پرهیز کنید
۹۰/۱۰/۱۹	■ از وعده‌های خلاف قانون پرهیز کنید
۹۰/۱۰/۱۹	■ خود را بانفی دیگران اثبات نکنید
۷۴/۱۱/۲۰	■ از بیت‌المال سوء استفاده نشود
۸۲/۱۱/۲۴	■ در تبلیغات، اسراف نشود
۸۸/۱/۱	■ انتخابات ابزار قدرت طلبی نشود
۸۸/۶/۲۰	■ از مکر و فریب دوری کنید
۷۰/۹/۲۷	■ تبلیغات باید با فضای پروپاگاندای معمول دنیا تفاوت داشته باشد
۸۲/۱۲/۲	■ بحث دل آزار برنده و بازنده را کنار بگذارد

تجربیات انتخابات ۸۸

انتخابات برای کشور مایه‌ی آبروست، مایه‌ی افتخار است. همه مراقب باشند که انتخابات مایه‌ی بی‌آبرویی برای کشور نشود؛ آنطوری که در سال ۸۸ یک عده‌ای سعی کردند انتخابات را مظهر اختلافات وانمود کنند، جنجال سیاسی طبیعی انتخابات را تبدیل کنند به یک فتنه؛ که البته ملت ایران در مقابلش ایستاد و هر

وقت هم شبیه آن اتفاق بیفتد، ملت در مقابل آن خواهد ایستاد.^۱ در مسئله‌ی انتخابات و غیر انتخابات، همه باید تسلیم رأی قانون باشند؛ در مقابل قانون تمکین کنند. آن حوادثی که در سال ۸۸ پیش آمد - که برای کشور ضرر داشت و ضایعه آفرین بود - همه از همین ناشی شد که کسانی نخواستند به قانون تمکین کنند؛ نخواستند به رأی مردم تمکین کنند. ممکن است رأی مردم برخلاف آن چیزی باشد که من شخصی مایل به آن هستم؛ اما باید تمکین کنم. آنچه که اکثریت مردم، اغلبیت مردم آن را انتخاب کردند، باید همه تمکین کنند؛ همه باید زیر بار بروند. خوشبختانه ساز و کارهای قانونی برای رفع اشکال، رفع اشتباه، رفع شبهه وجود دارد؛ از این راهکارهای قانونی استفاده کنند. این که وقتی آنچه که اتفاق افتاده است، برخلاف میل ما شد، مردم را به شورش خیابانی دعوت کنیم - که این در سال ۸۸ اتفاق افتاد - یکی از خطاهای جبران ناپذیر است. این تجربه‌ای شد برای ملت ما، و ملت ما همیشه در مقابل یک چنین حوادثی خواهد ایستاد.^۲

۱. بیانات در دیدار

بسجیان خراسان

شمالی ۹۱/۷/۲۴

۲. بیانات در حرم

مظهر رضوی ۹۲/۱/۱

۸۸/۱/۱	■ نسبت به طرف مقابل بی‌انصافی و کتمان حقیقت نکنید
۸۸/۱/۱	■ در سلامت انتخابات خدشه نکنید
۸۸/۱/۱	■ برای حمایت رهبری از دولت، معنای نادرست جعل نکنید
۸۸/۲/۲۲	■ اذهان عمومی را تخریب نکنید
۸۸/۲/۲۶	■ سخنی نگوئید که غرب می‌پسندد
۸۸/۲/۲۸	■ کسانی بر سر کار نیایند که موجب طمع دشمن شوند
۸۸/۳/۱۴	■ وای بحال کسانی که سخن دشمن درباره سلامت انتخابات را تکرار کنند
۸۸/۳/۱۴	■ طرفداری خیابانی از نامزدها به اغتشاش نیانجامد
۸۸/۳/۱۴	■ مناظره‌ها در چهار چوب شرعی باشد
۸۸/۳/۱۴	■ اختلاف نظر نامزدها به دشمنی و اغتشاش منتهی نشود
۸۸/۳/۲۲	■ مردم با صبر و وقارشان از اغتشاش جلوگیری کنند
۸۸/۳/۲۲	■ مردم به شایعات و پیامک‌های دروغین توجه نکنند
۸۸/۳/۲۳	■ از هرگونه رفتار و گفتار تحریک‌آمیز پرهیز شود
۸۸/۳/۲۶	■ تصور نشود ۲۴ میلیون یک طرفند و ۱۴ میلیون طرف دیگر
۹۲/۲/۱۶	■ اعتراضات از راه قانونی باشد
۸۸/۳/۲۶	■ در مقابل خرابکاری‌ها موضع‌گیری کنید
۸۸/۳/۲۹	■ بنده زیر بار بدعت‌های غیر قانونی نمی‌روم
۸۸/۳/۲۹	■ از زور آزمایی و اردو کشی خیابانی دست بردارید

تاکتیک‌های دشمن

امروز انتخابات به یک موضوع مهم بین‌المللی تبدیل شده است؛ دستگاہهای فکری دشمنان - به قول خودشان، اتاقهای فکر - نشسته‌اند و رصد میکنند مقدمات این انتخابات را، این حادثه‌ی بزرگ را؛ دارند نگاه میکنند؛ نقشه هم دارند، هدف هم دارند. هدف جبهه‌ی دشمنان شما، نقطه‌ی مقابل هدف شما است؛ اما دشمن شما مایل

است انتخاباتی انجام بگیرد - حالا که بنا است انجام بگیرد؛ البته اگر میتوانستند کاری کنند که انتخابات انجام نگیرد، آن کار را میکردند؛ اما حالا که بالاخره چاره‌ای ندارند و انتخابات انجام خواهد گرفت - که برای آینده‌ی کشور محسناتی نداشته باشد؛ بلکه کشور را به سمت وابستگی، به سمت ضعف، به سمت عقب‌ماندگی در صحنه‌های گوناگون حرکت دهد؛ کشور را به عقب بکشاند، به عقب براند؛ آنها هدفشان این است.

مقصود دشمن چگونه حاصل میشود؟ مقصود دشمن با این حاصل میشود که انتخابات اولاً سرد برگزار شود؛ مردم بی‌رغبت باشند، عده‌ی کمی شرکت کنند ثانیاً نتیجه‌ای که از صندوقها بیرون می‌آید، نتیجه‌ای باشد که دولت را، به تبع دولت، ملت را به سمت وابستگی بیشتر، به سمت تبعیت بیشتر، به سمت قرار گرفتن در سیاستهای دشمنان قرار دهد؛ دشمن این را میخواهد.^۱

۱. بیانات در دیدار
اقشار مختلف
مردم ۹۲/۲/۲۵

وظایف شورای نگهبان در انتخابات

این توصیه‌ی من به شما مسئولان محترم انتخابات هم هست: قانون را معیار قرار دهید. در آیه‌ی کریمه‌ی قرآن که تلاوت کردند، به ادای امانت اشاره شد - «ان الله یأمرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها» - ادای امانت به همین است که طبق

مرّ قانون عمل شود؛ هم در مرحله‌ی تشخیص صلاحیتها - چه در مورد ریاست جمهوری، چه در مورد شوراها، و در موارد دیگری که در پیش است - هم در مرحله‌ی قرائت آراء، هم در مرحله‌ی حفظ آراء و صندوقها. باید مرّ قانون رعایت شود و نهایت امانتداری انجام بگیرد؛ که بحمدالله تا حالا هم همین جور بوده است^۱

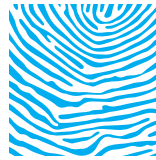
۱. بیانات در دیدار دست اندرکاران برگزاری انتخابات ۹۲/۲/۱۶

ریاست جمهوری و چشم انداز ۲۰ ساله

سیاستها و برنامه باید به چشم اندازی متوجه باشد، که آقای رئیس جمهور اشاره کردند و این نکته‌ی مهمی است. ما در اواخر سال هشتاد و یک به مجمع تشخیص مصلحت گفتیم که چشم انداز ده ساله را - که شامل دو برنامه‌ی پنج ساله خواهد شد - پیشنهاد کنند تا بر اساس چشم اندازی که تصویر خواهد شد، سیاستهای کلی را تنظیم کنیم. این چشم انداز، نگاه و توقع ما را از کشور در ده سال آینده مشخص خواهد کرد؛ البته

نه به طور دقیق - چون محاسبات و پیشامدها کم و زیاد خواهد کرد - اما به طور تقریبی مشخص می کند که در ده سال آینده باید در کجا قرار داشته و در چه وضعی باشیم؛ یعنی یک نگاه میان مدت.^۱

چشم انداز روشنی تعیین شده است - یعنی سند چشم انداز بیست ساله‌ی جمهوری اسلامی - این سند بارزوشی است. دولتهایی که پشت سر یکدیگر با انتخاب مردم بر سر کار می آیند، میتوانند بر اساس این سند چشم انداز، اهداف را مشخص کنند؛ هر کدام بخشی از راه را بروند و دنباله‌ی کار را به دولت بعدی بسپارند. وجود سند چشم انداز، یکی از امکانات بارزوش نظام جمهوری اسلامی است.^۲

برای آینده‌ی کشور، هدفهایی مشخص شده است. ما این دهه را «دهه‌ی پیشرفت و عدالت» نامیدیم؛ ما سیاستهای اصل ۴۴ را تدوین کردیم؛ ما چشم انداز بیست ساله را تدوین کردیم؛ سیاستهای برنامه‌های پنج ساله را تدوین کردیم و میکنیم. همه‌ی این سیاستگذاری‌ها بر اساس واقع بینی است. اینجور نیست که یک عده‌ای نشست‌ها باشند و با توهمات خودشان سیاست پنج ساله یا چشم انداز بیست ساله بنویسند؛ نه، این با واقعیتها تطبیق میکند؛ متکی به واقعیتهای کشور است.^۳

۱. بیانات در

دیدار کارگزاران
نظام ۸۲/۵/۱۵

۲. بیانات در حرم

رضوی ۸۹/۱/۱

۳. بیانات در دیدار

مردم کرمانشاه

۹۰/۷/۲۰

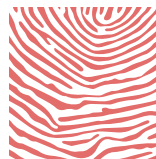

نقش رئیس جمهور در تحقق برنامه پنج ساله

امروز کشور ما به حول و قوه‌ی الهی به این توانایی و قدرت رسیده است که بتواند آینده‌ی بیست ساله‌ی ایران را طراحی کند و چشم انداز روشنی برای این مدت در جهت اهداف والا و حقوق طبیعی و شایسته‌ی این ملت ترسیم کند. این مدت بیست ساله، یعنی چهار برنامه‌ی پنج ساله، اولین برنامه، امسال آغاز خواهد شد. در آغاز برنامه، یک مدیریت کارآمد، با کفایت و پرنشاط باید سر کار باشد تا بتواند سازه‌های این برنامه را مستحکم و

استوار کند و پایه‌های این برنامه را به طور عمیق و محکم پی ریزی کند. اهمیت این انتخابات در این است که ملت ایران می‌خواهد مدیری را انتخاب کند که بتواند موانع اجرای برنامه را از سر راه ملت ایران بردارد؛ مثل بولدوزری که موانع را برمی‌دارد تا جاده‌ی راصاف کند. یک انسان قوی، با کفایت، دارای نشاط و شادابی و شوق به کار و احساس مسؤولیت خواهد توانست حرکت بیست ساله به سمت چشم انداز را با قوت و قدرت آغاز کند.^۱

۱. بیانات در حرم

مطهر رضوی ۸۴/۱/۱

من فقط می‌خواهم بگویم که طراحی و اتقان و سرعت دادن به برنامه و پیروی از آن، باید ارزش بشود. اگر روزی کسی خود را مأمور می‌دانست که به اجتهاد خودش عمل کند، این دیگر بایستی تمام بشود و از بین برود. اجتهاد و تشخیص و فهم شخصی، باید در چارچوب برنامه- و نه بیرون از برنامه- باشد. این کار باید یک ارزش تلقی بشود و تخلف از برنامه، ضدارزش محسوب گردد. اگر برنامه نقص دارد، کاملش کنید؛ اما وقتی برنامه وجود دارد، باید همه به عنوان چارچوب کار بپذیرند. تمام دستگاه‌های دولتی و مجلس و قضائی و نظامی، باید این کار برایشان ارزش باشد و مسابقه برای اینکه بخشهای گوناگون برنامه، حتی زودتر از زمان پیش‌بینی شده تحقق پیدا کند، راه بیفتند.^۲

۲. بیانات در دیدار

کارگزاران نظام

۶۸/۱۱/۹

پایبندی به سیاست‌های کلی نظام

اگر کشور، سیاست مشخصی را در مقوله‌ای پذیرفته است، کسی که اجرای بخشی از بخشهای کشور را می‌پذیرد، باید آن را در همان جهت کار و به همان سمت و با همان هدف پیش ببرد و هدایت کند؛ ولو خود او، آن سیاست را به طور کامل تثبیت نکرده باشد. اگر چه، در صورتی که مجری آن سیاست را قبول نداشته باشد، معلوم نیست

چقدر بتواند این کار را به درستی انجام دهد. ولی به هر حال، آن که لازم و اساسی است، این است که مدیر، مسؤول یا وزیری که این مسؤولیت را بر عهده گرفته، کار را در جهت آن سیاستهای پذیرفته شده که سیاستگذاران در هر بخش انجام داده‌اند، پیش ببرد.^۱

ضعف ما در اقتصاد، که به سختی معیشت گروه‌هایی از مردم منتهی شد، عبارت است از وابستگی به نفت و بی‌اعتنائی به سیاستهای کلان اقتصادی، و سیاستها و تصمیم‌گیری‌های پی‌درپی روزمره. مسئولین کشور — مسئولین امروز و بخصوص مسئولین آینده که بعد از انتخابات امسال بر سر کار خواهند آمد — به این نکته توجه کنند؛ کشور باید سیاست اقتصادی کلان روشن و مدون و برنامه‌ریزی شده داشته باشد؛ حوادث گوناگون نتواند تغییر و تبدیلی در آن ایجاد کند.^۲

۱. بیانات در دیدار

کارگزاران نظام ۸۲/۵/۱۵

۲. بیانات در حرم

رضوی ۸۹/۱/۱

یادداشت

۸۳/۶/۴	■ سعی کنیم سیاست‌های کلی کشور دچار التهاب نشود
۷۲/۵/۱۲	■ مسئولان، کارها را در همان جهت سیاست‌ها پیش ببرند
۹۲/۱/۱	■ تصمیم‌گیری‌های روزمره، ضعف ما است
۸۵/۶/۶	■ خود رهبری در زمینه سیاست‌ها فکر می‌کند و تصمیم می‌گیرد
۸۲/۹/۲۶	■ فرایند تنظیم سیاست‌های کلی، فرایند بسیار قوی و مستحکمی است
۷۸/۹/۱	■ اهمیت تنظیم برنامه‌های توسعه بر اساس سیاست‌های کلی نظام
۷۸/۶/۲	■ برنامه‌ها دقیقاً منبعت از سیاست‌ها باشند
۷۷/۱۲/۴	■ سیاست‌گذاری توأم با بازرسی

ویژگی‌های نامزد اصلاح

۱. کسانی سر کار بیایند که همتشان بر حفظ عزت و حرکت کشور در جهت هدفهای انقلاب باشد

دنبال یک فرد اصلاحی بگردید که بتواند کشورتان را با همین سرعت، بلکه بیش از این، پیش ببرد؛ هم در عرصه‌ی مادی، هم در عرصه‌ی معنوی.

رئیس جمهوری که بتواند عزت شما را بالا ببرد، استقلال شما را عمیق‌تر کند، وضع زندگی شما را بهتر و مرفه‌تر کند، گره‌ها را باز کند، امید و شور و شوقی در کشور به وجود آورد.

اجمالاً معیار اصلی این است که کسانی سر کار بیایند که همتشان بر حفظ عزت و حرکت کشور در جهت هدفهای انقلاب باشد. آنچه ما در این سالهای طولانی از خیرات و برکات به دست آورده‌ایم، به برکت هدفهای انقلاب بوده است؛ هر جایی که ما کم آوردیم، عقب ماندیم، شکست خوردیم، به خاطر غفلت از هدفهای انقلاب اسلامی و هدفهای اسلامی بوده است. کسانی سر کار بیایند که مصداق: «انّ الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا» باشند؛ اهل استقامت، اهل ایستادگی باشند؛ زرهی پولادین از یاد خدا و از توکل به خدا بر تن خودشان بپوشند و وارد میدان شوند. ۹۲/۲/۲۵

۹۲/۲/۲۵	کسانی سر کار بیایند که همتشان بر حفظ عزت و حرکت کشور در جهت هدفهای انقلاب باشد
۹۱/۱۰/۱۹	کار اجرائی بلد باشد و توانایی کشیدن بار اجرائی ریاست جمهوری را داشته باشد
۹۲/۲/۷	دارای حکمت و تدبیر و برنامه باشد
۹۲/۲/۷	باید دارای روحیه‌ی مقاوم باشد
۹۲/۱/۱	امتیازات کسبی و ممکن‌الحصول رئیس‌جمهور قبلی را داشته باشد
۹۲/۱/۱	پایبند به منافع ملی، عقل جمعی و تدبیر باشد
۹۱/۱۰/۱۹	دل‌بستگی به قانون اساسی داشته باشد
۹۲/۲/۲۵	به شعارهای نامزدها دقت کنید
۸۸/۲/۲۲	کسی که نخواهد با تملق‌گویی به غرب، برای خودش موقعیتی در سطح بین‌المللی دست و پا کند
۹۲/۲/۲۵	تحت تأثیر دشمن نیست و دشمن از آمدن او خوشحال نمی‌شود
۸۴/۲/۱۷	کسی که همت، قدرت و هوشمندی داشته باشد
۸۴/۲/۱۷	کسی که زیر توهمات توسعه‌غربی محو نشود
۸۴/۲/۱۱	رئیس‌جمهوری که روستاهای دورافتاده برای او با تهران تفاوتی نداشته باشد
۸۴/۱/۱	توانمند در گسترش ثروت عظیم مردم
۸۴/۱/۱	رئیس‌جمهوری انتخاب کنیم که بتواند برنامه‌ها را در راستای چشم‌انداز پیش‌ببرد
۸۴/۱/۱	مؤمن به هدفها و ارزشهای انقلاب باشد
۸۳/۱۱/۱۰	با فساد و فقر و عوامل فقر به طور واقعی مبارزه شود
۸۳/۱۱/۱۰	توانایی، شادابی، قدرت، احساس مسؤولیت و آمادگی به کار در او وجود داشته باشد
۷۶/۲/۱۷	کمترین نشانه نرمشی در مقابل امریکا و دخالت‌های دولتهای غربی نداشته باشد
۶۸/۴/۲۳	دارای تقوا و تدبیر برای مقام مهم ریاست جمهوری باشد

مردم نگاه کنند به اظهارات داوطلبان محترمی که در این میدان وارد شدند، ما هم نگاه میکنیم؛ تشخیص بدهیم، ترجیح بدهیم، ببینیم آن کسی که میتواند برای انقلاب، برای کشور، برای آینده، برای عزت ملی، برای باز کردن گره مشکلات، برای ایستادگی قدرتمندانه و عزتمندانه در مقابل جبهه‌ی معاندان، و برای الگو کردن جمهوری اسلامی در چشم مستضعفان عالم، بیشتر و بهتر تلاش کند، کیست؟ ۹۲/۳/۶

۲. دارای حکمت و تدبیر و برنامه باشد

کسانی که در رأس قوه‌ی اجرایی قرار میگیرند، باید انسانهای با تدبیری باشند، با حکمت باشند. ما در سیاست خارجی گفتیم «عزت و حکمت و مصلحت»؛ در اداره‌ی کشور هم همین جور است، در مسائل داخلی هم همین جور است، در اقتصاد هم همین جور است؛ باید با برنامه، با حکمت، با تدبیر، با نگاه بلندمدت و همه‌جانبه، با یک هندسه‌ی صحیح کارها را مشاهده کنند، نگاه کنند، وارد میدان شوند. ۹۲/۲/۷

۳. باید دارای روحیه‌ی مقاوم باشد

نامزد انتخابات اولاً باید به خدا و به این انقلاب و به قانون اساسی و به این مردم ایمان و اعتقاد داشته باشد؛ ثانیاً دارای روحیه‌ی مقاوم باشد. این ملت اهداف بلندی دارد، کارهای بزرگی دارد، تسلیم نیست، کسی نمیتواند با این ملت با زبان زور حرف بزند. کسانی که در رأس قوه‌ی اجرایی قرار میگیرند، باید کسانی باشند که در مقابل فشارهای دشمنان مقاوم باشند؛ زود ترسند، زود از میدان خارج نشوند؛ این یکی از شرطهای لازم است. ۹۲/۲/۷

۴. امتیازات کسبی و ممکن‌الوصول رئیس‌جمهور قبلی را داشته باشد

این را همه بدانند که آنچه ما برای رئیس‌جمهور آینده نیاز داریم، عبارت است از امتیازاتی که امروز وجود دارد، منهای ضعفهایی که وجود دارد. این را همه توجه کنند؛ رئیس‌جمهور هر دوره‌ای باید امتیازات کسبی و ممکن‌الوصول رئیس‌جمهور قبلی را داشته باشد، ضعفهای او را نداشته باشد. هر کسی بالاخره نقاط قوتی دارد و نقاط ضعفی دارد. رؤسای جمهور — چه رئیس‌جمهور امروز، چه رئیس‌جمهور فردا — نقاط قوتی دارند و نقاط ضعفی هم دارند. همه‌ی ما همین جوریم؛ نقاط قوتی داریم، نقاط ضعفی داریم. آن چیزهایی که امروز برای دولت و برای رئیس‌جمهور نقاط قوت محسوب میشود، اینها باید در رئیس‌جمهور بعدی وجود داشته باشد، اینها را باید در خود تأمین کند؛ آن چیزهایی که امروز نقاط ضعف شناخته میشود — که ممکن است شما بگوئید، من بگویم، دیگری بگوید — این نقاط ضعف را باید از خود دور کند. یعنی ما در سلسله‌ی دولتهایی که پشت سر هم می‌آیند، باید رو به پیشرفت باشیم، رو به تعالی و تکامل باشیم، تدریجاً بهترینهای خودمان را بفرستیم. ۹۲/۱/۱

۵. کار اجرائی بلد باشد و توانایی کشیدن بار اجرائی ریاست جمهوری را داشته باشد

آن کسانی که به نظام جمهوری اسلامی معتقدند، قانون اساسی را قبول دارند، هم از این حق می‌خواهند استفاده کنند، هم این وظیفه را می‌خواهند انجام دهند. همه باید این وظیفه را انجام دهند. یکی وظیفه‌اش این است که بیاید صلاحیتهای خودش را در معرض انتخاب مردم قرار دهد. هر کسی که در خود صلاحیتی احساس میکند و کار اجرائی بلد است، می‌آید و خود را در معرض انتخاب مردم می‌گذارد. اداره‌ی مملکت و کار اجرائی، کار کوچکی نیست. کارهای بزرگ و بارهای سنگینی بر دوش مجربان سطوح بالاست. ممکن است کسانی که در سطوح دیگری کار میکنند، ابعاد این سنگینی را هم بعضاً تشخیص ندهند که چقدر این بار سنگین است. آن کسانی که وارد میدان میشوند، باید کسانی باشند که در خود توانایی کشیدن این بار را بیابند. ۹۱/۱۰/۱۹

۶. پایبند به منافع ملی، عقل جمعی و تدبیر باشد

هر کسی می‌آید، پایبند به انقلاب، پایبند به ارزشها، پایبند به منافع ملی، پایبند به نظام اسلامی، پایبند به عقل جمعی، پایبند به تدبیر باشد. اینجوری باید این کشور را اداره کرد. کشور، کشور بزرگی است؛ ملت، ملت با عظمتی است؛ مسائل تشویق کننده و مبشر، فراوان است؛ مشکلات هم بر سر راه هر ملتی، و از جمله بر سر راه ما وجود دارد. آن کسانی که آماده‌ی این میدان میشوند، باید با کمال قوت، با کمال قدرت، با توکل به خدا، با اعتماد به توانایی‌های این ملت پیش بروند. ۹۲/۱/۱

۷. دل‌بستگی به قانون اساسی داشته باشد

صلاحیتهائی را هم که در قانون اساسی است و شورای محترم نگهبان بر روی آنها تکیه خواهد کرد، در خودشان ملاحظه کنند و واقعاً وابسته و دل‌بسته‌ی به نظام و قانون اساسی باشند؛ بخواهند قانون اساسی را اجرا کنند؛ چون رئیس جمهور سوگند می‌خورد که قانون اساسی را اجرا کند؛ قسم دروغ که نمیشود خورد. کسانی که این را احساس میکنند، در آن میدان می‌آیند؛ کسانی هم که نه، قصد ندارند در این صحنه حاضر شوند، در صحنه‌ی انتخاب کردن و کمک به پرشور شدن انتخابات شرکت خواهند کرد. ۹۱/۱۰/۱۹

۸. به شعارهای نامزدها دقت کنید

شعارها را نگاه کنید، ببیند شعارهائی که تعیین میکنند، چه جور شعارهائی است؟ گاهی بعضی‌ها. البته اشتباه میکنند. برای جلب آراء، شعارهائی میدهند که این شعارها از حدود قدرت و اختیارشان بیرون است؛ اینها را مردم هوشمند ما میتوانند بشناسند، مراقبت کنند، دقت کنند. آنچه که برای مردم لازم است، آنچه که فوریت بیشتری دارد، آنچه که با واقعیات و امکانات کشور سازگار است، آنچه که به افزایش قدرت درونی ملت می‌انجامد، آنها را در شعارهایشان بگنجانند؛ این یکی از معیارها است. ۹۲/۲/۲۵

۹. کسی که درد مردم را بداند و دنبال اشرافی‌گری نباشد

بهترین، آن کسی است که درد کشور را بفهمد، درد مردم را بداند، با مردم یگانه و صمیمی باشد، از فساد دور باشد، دنبال اشرافیگری خودش نباشد.

آفت بزرگ ما اشرافیگری و تجمل‌پرستی است؛ فلان مسئول اگر اهل تجمل و اشرافیگری باشد، مردم را به سمت اشرافیگری و به سمت اسراف سوق خواهد داد. یکی از اساسی‌ترین کارها برای اینکه ما جلوی اسراف را بگیریم این است که مسئولین کشور، خودشان، کسانشان، نزدیکانشان و وابستگانشان، اهل اسراف و اهل اشرافیگری نباشند. چطور میتوانیم اگر خودمان اهل اسراف باشیم، به مردم بگوئیم اسراف نکنید؛ «أ تأمرون الناس بالبِرِّ و تنسون انفسکم»، «یا آیه‌الذین امنوا لم تقولون ما لا تفعلون. کبر مقتا عند الله ان تقولوا ما لا تفعلون».

اولین کار این است که ما مسئولین کشور را، افرادی انتخاب کنیم که مردمی باشند، ساده‌زیست باشند، درد مردم را بدانند و خودشان از درد مردم احساس درد کنند. این هم به نظر من شاخص مهمی است. ۸۸/۲/۲۲

۱۰. کسی که نخواهد با تملق‌گویی به غرب، برای خودش موقعیتی در سطح بین‌المللی دست و پا کند

توجه کند؛ کسانی با رأی ملت سر کار نیایند که در مقابل دشمنان بخواهند دست تسلیم بالا ببرند و آبروی ملت ایران را ببرند. کسانی سر کار نیایند که بخواهند با تملق‌گویی به غرب، به دولتهای غربی، به دولتهای زورگو و مستکبر، به خیال خودشان بخواهند برای خودشان موقعیتی در سطح بین‌المللی دست و پا کنند.

اینها برای ملت ایران ارزشی ندارد. کسانی سر کار نیایند که دشمنان ملت ایران طمع بورزند که به وسیله‌ی آنها بتوانند صفوف ملت را از هم جدا کنند، مردم را از دینشان، از اصولشان، از ارزشهای انقلابی‌شان دور کنند. ملت باید آگاه باشد. اگر کسانی بر سر کار بیایند که در مراکز گوناگون سیاسی یا اقتصادی به جای اینکه به فکر ادامه‌ی راه امام و ارزشها و اصول ترسیم شده‌ی به وسیله‌ی امام باشند، به فکر به دست آوردن دل فلان قدرت غربی و فلان مستکبر بین‌المللی باشند، برای ملت ایران مصیبت خواهد بود. ۸۸/۲/۲۲

۱۱. تحت تأثیر دشمن نیست و دشمن از آمدن او خوشحال نمی‌شود

نگاه کنید ببینید با معیارهای جمهوری اسلامی، در میان نامزدهای انتخاباتی چه کسی کفایت و نشاط و توانایی لازم را دارد و می‌تواند وارد این میدان شود و با چالش‌های گوناگون دست و پنجه نرم کند و تحت تأثیر دشمن نیست و دشمن از آمدن او خوشحال نمی‌شود. ۸۴/۳/۵

۱۲. کسی که همت، قدرت و هوشمندی داشته باشد

اصلاح کسی است که بتواند این بارِ عظیم را بر دوش بگیرد؛ هر کسی نمی‌تواند این بار را بر دوش بگیرد؛ نشاط و حوصله و همت و قدرت لازم و هوشمندی لازم دارد. البته هر کس صلاحیتش در مراکز قانونی تأیید شود، صالح است؛ اما باید در بین صالح‌ها گشت و صالح‌تر را پیدا و او را انتخاب کرد. این، هنر شما مردم است. امیدوارم ان‌شاءالله با تشکیل یک دولت قوی و کارآمد و با کفایت، راهی را که دولت‌های قبل با دلسوزی و پشتکار رفتند، با قوت هرچه بیشتر ادامه دهد. ۸۴/۲/۱۷

۱۳. کسی که زیر توهمات توسعه غربی محو نشود

اصلاح یعنی چه کسی؟ یعنی کسی که هدف‌ها را دنبال کند؛ یعنی کسی که دردها را بداند و حس کند؛ یعنی کسی که برای ریشه‌کنی فقر و فساد عزم جدی داشته باشد؛ یعنی کسی که به حال قشرهای محروم و مستضعف دل بسوزاند. اصلاح کسی است که هم به ترقی و پیشرفت کشور و توسعه‌ی اقتصادی و غیراقتصادی بیندیشد؛ هم زیر توهمات مربوط به توسعه، آن چنان محو و مات نشود که از یاد قشرهای مظلوم و ضعیف غافل بماند. اصلاح کسی است که به فکر معیشت مردم، دین مردم، فرهنگ مردم و دنیا و آخرت مردم باشد. ۸۴/۲/۱۷

۱۴. رئیس‌جمهوری که روستاهای دورافتاده برای او با تهران تفاوتی نداشته باشد

آنچه کشور احتیاج دارد، رئیس‌جمهور بانشاط، مصمم، کاردان، توانا، پیگیر و با حوصله است؛ رئیس‌جمهوری که قدر مردم را بداند؛ با مردم صمیمی باشد؛ برای مردم مجاهدت کند؛ برای مردم کار و تلاش کند؛ ظرفیت‌های کشور را آن چنان به کار بگیرد که مردم بتوانند از این ظرفیت‌ها در همه‌جا بهره‌مند شوند؛ رئیس‌جمهوری که اعماق کشور و روستاهای دورافتاده برای او با تهران تفاوتی نداشته باشد؛ حق مردم شهرهای بزرگ و کوچک در نظر او یکسان باشد؛ بتواند برای رفع تبعیض و پُر کردن شکاف میان ثروتمندان و فقرا تلاش و کار کند؛ رئیس‌جمهوری شجاع، با تدبیر و مؤمن به هدف‌های انقلاب و نظام باشد. ۸۴/۲/۱۱

۱۵. توانمند در گسترش ثروت عظیم مردم

مدیری که بتواند ثروت عظیم مردم را که در بودجه و امکانات و مدیریتهای کشور متبلور است، به نحوی در سرتاسر آفاق این ملت گسترش دهد تا نیازهای مردم با این ثروت عظیم برآورده شود. ۸۴/۱/۱
ملت ایران میخواهد مدیری را انتخاب کند که بتواند موانع اجرای برنامه را از سر راه ملت ایران بردارد؛ مثل بولدوزری که موانع را بر میدارد تاجاده‌ای را صاف کند. ۸۴/۱/۱

۱۶. رئیس جمهوری انتخاب کنیم که بتواند برنامه‌ها را در راستای چشم‌انداز پیش ببرد

امروز کشور ما به حول و قوه‌ی الهی به این توانایی و قدرت رسیده است که بتواند آینده‌ی بیست ساله‌ی ایران را طراحی کند و چشم‌انداز روشنی برای این مدت در جهت اهداف والا و حقوق طبیعی و شایسته‌ی این ملت ترسیم کند. این مدت بیست ساله، یعنی چهار برنامه‌ی پنج ساله، اولین برنامه، امسال آغاز خواهد شد. در آغاز برنامه، یک مدیریت کار آمد، با کفایت و پُرشاط باید سر کار باشد تا بتواند سازه‌های این برنامه را مستحکم و استوار کند و پایه‌های این برنامه را به طور عمیق و محکم پی ریزی کند. اهمیت این انتخابات در این است که ملت ایران می‌خواهد مدیری را انتخاب کند که بتواند موانع اجرای برنامه را از سر راه ملت ایران بردارد؛ مثل بولدوزری که موانع را برمی‌دارد تا جاده‌ی راصاف کند. یک انسان قوی، با کفایت، دارای نشاط و شادابی و شوق به کار و احساس مسؤولیت خواهد توانست حرکت بیست ساله به سمت چشم‌انداز را با قوت و قدرت آغاز کند. ۸۴/۱/۱

۱۷. مؤمن به هدفها و ارزشهای انقلاب باشد

مردم بایستی هوشمندانه و آگاهانه انتخاب کنند و در میان نامزدهای گوناگون، کسی را که احساس می‌کنند به این معیارها نزدیک است، برگزینند؛ این یک کار بزرگ است و کار شما مردم است. مردم باید با چشم باز در این صحنه‌ی مهم حاضر شوند و ان شاءالله خدای متعال کمک کند و دلهای مردم را هدایت کند تا فرد با کفایت، شجاع، با اخلاص، دارای روح مردمی، شاداب و با نشاط، مؤمن به هدفها و ارزشهای انقلاب، مؤمن به مردم، مؤمن به نیروی مردم و معتقد به حق مردم را انتخاب کنند؛ این مهمترین بخش مشارکت عمومی مردم در امسال است. در همه چیز مشارکت عمومی مهم است، و این از جمله‌ی کلیدی ترین است. ۸۴/۱/۱

۱۸. با فساد و فقر و عوامل فقر به طور واقعی مبارزه شود

در هر بخشی که یک مدیر دلسوز، کارآمد، مؤمن و انقلابی سر کار است، انسان آثار و برکات آن را مشاهده می‌کند. سرتاسر کشور ما این طور است. ما ملت بزرگی هستیم؛ کشور بابرکتی هستیم؛ خداوند امکانات خوبی داده؛ با این امکانات، از اول انقلاب تا امروز کارهای بسیار بزرگی هم شده است؛ ولی ما هنوز در شروع کار هستیم؛ چون کارهای بزرگ، زمانبر است.

در این کشور باید با فقر و فساد و تبعیض مبارزه شود. علاج مشکلات این کشور این است که به طور جدی اجرای عدالت پیگیری شود؛ تبعیض برداشته شود؛ با فساد و فقر و عوامل فقر به طور واقعی مبارزه شود؛ این کارها، کارهای قوای سه گانه است؛ اعم از قوه‌ی مجریه و قوه‌ی مقننه و قوه‌ی قضاییه. البته مهمترین بخش در اختیار قوه‌ی مجریه است. ۸۳/۱۱/۱۰

۱۹. توانایی، شادابی، قدرت، احساس مسؤولیت و آمادگی به کار در او وجود داشته باشد

مردم باید دنبال رئیس جمهوری باشند که این توانایی، این شادابی، این قدرت، این احساس مسؤولیت و این آمادگی به کار در او وجود داشته باشد. مردم تحت تأثیر حرف این و آن هم قرار نمی‌گیرند؛ تشخیص می‌دهند؛ این را مردم ما نشان داده‌اند.

۸۳/۱۱/۱۰

۲۰. کمترین نشانه نرمشی در مقابل امریکا و دخالت‌های دولتهای غربی نداشته باشد

اگر کسی از نامزدهای ریاست جمهوری، کمترین نشانه‌ی نرمشی در مقابل امریکا، در مقابل دخالت‌های دولتهای غربی، در مقابل تجاوزهای فرهنگی و سیاسی بیگانگان نشان دهد، همه‌ی دنیا باید بدانند که ملت ما به چنین کسی قطعاً رأی نخواهد داد. مردم به کسی رأی می‌دهند که بدانند در مقابل امریکا و افزون طلبی‌های دولتهای متجاوز و پر توقع و خودکامه و کسانی که می‌خواهند اراده‌ی خود را بر ملت ایران تحمیل کنند، خواهد ایستاد و نیز در مقابل تهاجم فرهنگ بیگانه ایستادگی خواهد کرد. ۱۳۷۶/۲/۱۷

۲۱. دارای تقوا و تدبیر برای مقام مهم ریاست جمهوری باشد

انتخاب فرد اصلح و دارای تقوا و تدبیر برای مقام مهم ریاست وظیفه‌ی شرعی و عقلی و انقلابی است، و کوتاهی در این امر یاد در حضور در پای صندوقهای رأی، خسارت‌های جبران‌ناپذیری به بار خواهد آورد. ۲۳/۴/۱۳۶۸

نقاط قوت دولت نهم و دهم

آنچه ما برای رئیس‌جمهور آینده نیاز داریم، عبارت است از امتیازاتی که امروز وجود دارد، منهای ضعفهایی که وجود دارد. این را همه توجه کنند؛ رئیس‌جمهور هر دوره‌ای باید امتیازات کسبی و ممکن‌الحصول رئیس‌جمهور قبلی را داشته باشد، ضعفهای او را نداشته باشد. ۹/۱/۱۰

۱. برجسته شدن ارزش‌ها و شعارهای انقلاب اسلامی

این برای انقلاب ما یک پدیده‌ی معجز‌آسا و بی‌نظیر است که ما امروز همان شعارهایی را می‌دهیم و همان اصول و مبانی‌ای را برای خودمان برنامه‌ی عمل قرار داده‌ایم که در اول انقلاب همانها اعلام شده بود؛ یعنی در برنامه‌ریزیهای ما و در خواست ما، هیچ تخطی‌ای از این اصول صورت نگرفته است. این خیلی مهم است. روشها تغییر پیدا می‌کنند، لکن مبانی و اصول باقی می‌مانند. این اصول اساسی

نقاط قوت:

۹۱/۶/۲	■ برجسته شدن ارزشها و شعارهای انقلاب اسلامی
۸۴/۶/۸	■ طرح شعار عدالت محوری
۹۱/۶/۲	■ دیپلماسی همراه با روحیه انقلابی
۸۶/۶/۴	■ اعاده‌ی عزت ملی و ترک انفعال در مقابل سلطه
۹۱/۶/۲	■ ارتقاء جایگاه کشور در عرصه‌ی سیاست خارجی
۸۷/۶/۲	■ دفاع از حقوق هسته‌ای ملت ایران در برابر زورگویی غرب
۹۲/۱/۱	■ راه‌اندازی به موقع پروژه غنی‌سازی اورانیوم ۲۰ درصد
۸۹/۶/۸	■ پایبندی بی‌اغماض به اصول در کارها
۸۷/۶/۲۰	■ با مردم و از میان مردم بودن
۸۶/۶/۴	■ مواجه شدن با واقعیت‌های زندگی مردم در سفرهای استانی
۸۷/۶/۲	■ ساده‌زیستی آقای رئیس‌جمهور
۸۷/۶/۲	■ توقف روند غرب‌باوری و غرب‌زدگی دولت‌های قبلی
۸۷/۶/۲	■ جلوگیری از گرایش‌های سکولاریستی در دولت
۹۱/۶/۲	■ تلاش جمعی و فوق‌العاده در دولت
۹۱/۶/۲	■ استفاده از ظرفیت‌های بیرون دولت
۹۱/۶/۲	■ اجرای گسترده کارهای عمرانی خصوصا در مناطق محروم
۸۵/۳/۲۹	■ پیشرفت‌های وسیع در علم و فناوری
۹۱/۶/۲	■ پرکاری، پشتکار و خستگی‌ناپذیری
۸۶/۶/۴	■ جرأت تحول‌آفرینی و مقابله با مشکلات
۸۴/۴/۹	■ شجاعت اقدام برای کارهای بزرگ
۸۷/۶/۲	■ جرأت مقابله‌ی با فساد
۸۵/۶/۶	■ انجام طرح‌های خوب اقتصادی
۸۵/۶/۶	■ وابسته نبودن به گروه‌ها و جریانات
۸۵/۶/۶	■ سعه‌ی صدر و تحمل مخالف
۹۱/۱/۱	■ اجرای طرح تحول اقتصادی
۹۱/۵/۳	■ شجاعت و قاطعیت در سهمیه بندی بنزین

باقی مانده. همه‌ی دشمنی و خصومتی هم که با انقلاب ما انجام می‌گیرد، برای بقاء این اصول است. شاید در مرور زمان و در دوره‌های مختلف، غبارهایی بر روی این اصول نشست؛ اما امروز انسان می‌بیند که این اصول از همیشه شفافتر، زنده‌تر و برجسته‌تر مطرح است؛ در زبان شما و در شعارهای شما و در برنامه‌هایی که اعلام می‌کنید، اینها مطرح می‌شود و شماها چون مسئول هستید، آنچه که می‌گویید، در مقام حرف باقی نمی‌ماند و یک خط و شیار و عمقی را در جامعه به وجود می‌آورد؛ این طبیعت مسئولیت است. البته در بین الهالین عرض بکنیم که به همین علت، مسئولیت حرف‌زدنهای شما هم بالا می‌رود و این طور نیست که حرفی که می‌گوییم، مثل خطی که روی آب می‌کشیم برطرف بشود؛ نه، حرفی که می‌زنید، در واقعیتها و در ذهنیتهای جامعه، تأثیرات ماندگاری دارد؛ حالا کوتاه یا بلند. پس شعارهای شما، فضای اصولگرایی و فضای ارزشهای انقلابی و فضای وفاداری به مبانی امام و انقلاب را بر جامعه حاکم کرده است؛ این خیلی چیز باارزشی است. اولین و مهمترین شاخصه‌ی دولت شما این است. ۸۶/۶/۴

از نقاط قوتی که به نظر من روی آن باید تکیه کرد، مسئله‌ی برجسته شدن ارزشهای انقلاب است. در این سالهایی که دولت نهم و دولت دهم بر سر کار بودند تا امروز، گفتمان انقلاب و ارزشهای انقلاب و چیزهایی که امام به آن توصیه میکردند و ما آنها را از انقلاب آموختیم، خوشبختانه کاملاً برجسته شده: مسئله‌ی ساده‌زیستی مسئولان، استکبارستیزی، افتخار به انقلابیگری. یک دوره‌ای بر ما گذشت که اسم انقلاب و انقلابیگری و اینها به انزوا افتاده بود؛ سعی میکردند به عنوان یک ارزش منفی یا ضد ارزش، از این چیزها یاد کنند؛ مقاله مینوشتند، حرف میزدند، گفته میشد. امروز خوشبختانه اینجور نیست، درست بعکس است؛ گرایش عمومی مردم و مسئولان کشور به حرکت انقلابی، جهتگیری انقلابی، ارزشهای انقلابی و مبانی انقلاب است. این را توجه داشته باشید که یکی از عوامل گرایش مردم به دولت، همینهاست؛ یعنی مردم به این ارزشها اهمیت میدهند. مسئله‌ی دعوت به عدالت، مسئله‌ی ساده‌زیستی، دور بودن مسئولان از تجمل؛ اینها خیلی چیزهای مهمی است. ۹۱/۶/۲

گفتمان عمومی دولت اینهاست؛ به طور خلاصه: زنده کردن و بازسازی برخی خصوصیات جوهری انقلاب و منطق امام؛ و مقابله‌ی با کسانی که میخواستند این ارزشها و این مفاهیم اساسی را منسوخ کنند، یا از بین ببرند، یا ادعا میکردند که منسوخ شده و از بین رفته؛ این چیز باارزشی است. این خصوصیت دوم و امتیاز دومی است که در این دولت هست. ۸۷/۶/۲

این را شما افتخار بدانید که الحمدلله به مبانی انقلاب پایبندید و به اینکه شعارهای انقلاب را قبول دارید و میخواهید اجراء کنید، افتخار میکنید؛ این توفیق بزرگی است. یکی از مهمترین خصوصیات این دولت این است که شعارهای خودش را شعارهای انقلاب قرار داده و به این، احساس سربلندی و افتخار میکند. مردم هم به خاطر همین به شما اقبال کردند؛ این هم معلوم باشد. مردم به این شعارها دلبسته‌اند، علاقه‌مندند. شعار عدالت‌طلبی، برای مردم جذاب است؛ شعار اجتناب از اشرافیگری، برای مردم شعار مطلوب و شعار جذابی است؛ یا شعار خدمت‌رسانی به

مردم، یا شعار استکبارستیزی، یا شعار ساده‌زیستی، یا شعار کار و تلاش و خدمت به مردم؛ اینها چیزهائی است که مردم دوست میدارند و اینها را میخواهند. یک جامعه و یک کشور و یک ملت بیدار از مسئولینش این چیزها را مطالبه میکند: مطالبه‌ی عدالت، مطالبه‌ی انصاف، مطالبه‌ی خدمت، مطالبه‌ی ارتباط صمیمی با مردم، مطالبه‌ی دین، پایبندی به ارزشهای دینی، پایبندی به شرع. این چیزها را مردم میخواهند و دوست میدارند. شما هم بحمدالله این شعارها را داده‌اید، مردم هم قبول و اقبال کرده‌اند؛ این را مغتنم بشمارید. ۸۹/۶/۸

فرصت این روز و روزگاری که شما بر سر کار هستید، بسیار فرصت استثنایی و مغتنمی است؛ حقیقتاً از دوره‌هایی است که ما نظیر آن را در گذشته‌ی دوران انقلاب تا امروز کم داشته‌ایم. اولاً، شعارهای دولت و مسئولان و اهداف تعیین‌شده‌ی آنان کاملاً مبانی انقلاب و با مبانی اعلام‌شده‌ی امام عزیز ما منطبق است. ثانیاً، این گفتمان در بین مردم به طور محسوسی زنده است و وجود دارد؛ که وجود این گفتمان میان مردم هم، عامل عمده و اصلی گرایش آنها به این دولت و این رئیس‌جمهور محترم بود. مردم، تشنه‌ی عدالت، تشنه‌ی مبارزه با فساد و تشنه‌ی تمسک به اصول انقلاب بودند، که وقتی دیدند یک نفر صادقانه این شعارها را سر دست گرفته و مطرح میکند، حول محور او جمع شدند؛ خود این نعمت بزرگی است که این تفکر به صورت یک گفتمان مسلط در جامعه درآمد و همچنان ادامه دارد و بعد از روی کار آمدن این دولت، بحمدالله تقویت هم شده است. طبیعت کار هم این است، هر چه شما بهتر، بیشتر، صمیمی‌تر و پایبندتر به اصول حرکت کنید و پیش بروید، عمق این ایمان در دل‌های مردم ما بیشتر خواهد شد و تغییر آن به وسیله‌ی دستهای بیگانه، برای آنها دشوارتر خواهد شد. بنابراین فرصت، واقعاً فرصت مهمی است. ۸۵/۶/۶

۲. طرح شعار دولت اسلامی

یک نکته در باب دولت اسلامی عرض کنیم. یکی از شعارهای خوبی که آقای رئیس‌جمهور، هم در دوره‌ی انتخابات، هم بعد از آن تکرار کردند، مسأله‌ی دولت اسلامی است... بعضی‌ها می‌گویند شما بعد از ۲۷ سال می‌خواهید دولت اسلامی تشکیل دهید؟ نه، تلاش و اقدام برای تشکیل دولت اسلامی از روز اول شروع شد؛ منتها افت و خیز داشته؛ پیشرفت و عقبگرد داشته؛ در جاهایی موفق بودیم، در برهه‌ای موفق نبودیم. بعضی از ماها وسط راه پایمان لغزید؛ بعضی از ماها در اصل هدف مردد شدیم؛ بعضی از ماها نتوانستیم خود را نگه داریم؛ دل‌بسته‌ی به رفتارهای طاغوتی شدیم... اگر دولتی می‌آید و می‌گوید هدفم این است که این را تحقق ببخشم، خیلی چیز مبارک و خوبی است... معنای شعار دولت اسلامی این است که ما می‌خواهیم اعمال فردی، رفتار با مردم، رفتار بین خودمان، و رفتار با نظام‌های بین‌المللی و نظام سلطه‌ی امروز جهانی را به معیارها و ضوابط اسلامی نزدیکتر کنیم. این شعار، بسیار بارز است؛ ان‌شاءالله به این شعار پایبند بمانید و این تلاش را جدی‌تر، بی‌آسیب‌تر و واقعی‌تر کنید؛ چون گامی بلند خواهد بود در راه رسیدن به آن هدفها؛ و همان‌طور که عرض کردم، رسیدن به آن هدفها مردان خودشان را می‌خواهد. ۸۴/۶/۸

۳. طرح شعار عدالت‌محوری

یکی از شعارهای این دولت، عدالت است. عدالت یقیناً محور انقلاب بود؛ در این شکی نیست. هیچ دولتی هم از اول نیامده صریحاً بگوید من نمی‌خواهم طبق عدالت رفتار کنم؛ لیکن من باید از آقای احمدی‌نژاد تشکر کنم که ایشان کار جدیدی کردند؛ عدالت‌محوری را به عنوان یک شعار گذاشتند وسط؛ این کار خیلی بزرگی بود. وقتی که ایشان تبلیغات انتخاباتی می‌کردند، به افراد خانواده‌ی خودم می‌گفتم اگر آقای احمدی‌نژاد رأی هم نیاورد، این خدمت بزرگ را به انقلاب کرد که شعار عدالت‌محوری را مطرح کرد؛ نگذاشت به فراموشی سپردن این شعار بشود یک سنت. این شعار مطرح شد و ذهن‌ها را به خودش متوجه کرد. خوشبختانه مردم هم فهمیدند، خواستند، دوست داشتند و رأی دادند. این کار، کار مهمی است. بنابراین عدالت‌محور بودن این دولت حرف بزرگی است؛ طرح این شعار به عنوان محور حرکت دولت، یک کار جدید است؛ خودش یک تحول است؛ به این پایبند باشید. ۸۴/۶/۸

رئیس‌جمهور محترم ما امروز سخنان خوبی بیان کردند. تکیه بر عدالت، اساسی‌ترین و محوری‌ترین اصل یک حرکت الهی است؛ ادامه‌ی کار همه‌ی انبیا و مصلحان بزرگ تاریخ است. البته عدالت دشمنانی دارد. همه‌ی کسانی که نانشان در بی‌عدالتی است، با عدالت دشمن‌اند. همه‌ی کسانی که با قلدری و زورگویی - چه در صحنه‌ی ملی، چه در صحنه‌ی بین‌المللی - تغذیه می‌شوند، با عدالت مخالفند. عدالت، شعار اصلی و هدف بزرگ انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی بوده و هست. ۸۴/۵/۱۲

۴. دیپلماسی همراه با روحیه انقلابی

مسئله‌ی دیپلماسی انقلاب هم بشدت مهم است، که این هم مجال نیست در باره‌اش مطلب مفصلی عرض کنیم. به نظر من در زمینه‌ی دیپلماسی، فعالیت‌های خوبی دارد انجام می‌گیرد. دیپلماسی ما باید با روحیه‌ی انقلاب همراه باشد - یعنی اسلام انقلابی - این است که به ما بُرش میدهد. امروز ملت‌های منطقه از جمهوری اسلامی خوششان می‌آید، به خاطر موضع مستقل اسلامی شجاعانه‌اش؛ این باید محفوظ باشد. در جاهای مختلف دنیا، مردم از مسئولان جمهوری اسلامی که این شجاعت را، این استقلال را، این نترسی را بیشتر بروز میدهند، بیشتر خوششان می‌آید. خب، این نشانه‌ی این است که راه این است. دیپلماسی ما باید در این جهت باشد؛ که خب، خوشبختانه دوستان زحمتهای زیادی میکشند. ۹۱/۶/۲

امروز در عرصه‌ی بین‌المللی دیگر این‌طور نیست که مسئولان کشور ما مجبور باشند دنبال حرف سیاستمداران و سیاست‌سازان بین‌المللی بدونند؛ نه، ابتکار عمل در دست مسئولان ماست. اعتماد به نفس و ایمان و اتکاء به خدا در مسئولان کشور، یک چنین اثری دارد و امروز بحمدالله این‌طور است. رئیس‌جمهور، اهل کار، اهل ابتکار، اهل خدمت، اهل عمل، وارد میدان و خسته نشو است؛ این، افقها را روشن می‌کند. امروز نظام سیاسی ما این‌طوری است؛ نظام باثبات، مردم مؤمن، جوانان علاقه‌مند، پُر تحرک و پُر شور، و مسئولان دلسوز و علاقه‌مند، شجاع و دارای ابتکار عمل. ۸۵/۸/۲۱

۵. اعاده عزت ملی و ترک انفعال در مقابل سلطه

مسئله‌ی اعاده‌ی عزت ملی و ترک انفعال در مقابل سلطه و تجاوز و زیاده‌طلبی سیاستهای دیگران و ترک شرمندگی در مقابل غرب و غریزدگی را هم انسان در این دولت احساس می‌کند؛ عزت ملی و استقلال حقیقی و معنوی از اینجا حاصل میشود. استقلال به این نیست که انسان شعار استقلال بدهد یا حتی مثلاً در زمینه‌های اقتصادی هم به یک رشد بالایی دست پیدا کند؛ نه، استقلال این است که یک ملت به هویت خود و به عزت خود معتقد و برای او اهمیت قائل باشد، برای حفظ او تلاش و کار کند و در مقابل متعرضین و مستهزئین، شرمنده‌ی اظهارات و جایگاه خود نباشد.

ما متأسفانه در برخی از اوقات گذشته، میدیدیم که بعضی از کسانی که مرتبط با مسئولین بودند یا حتی خودشان مسئول یک بخشی بودند، کأنه از گفتمان انقلاب در مقابل دیگران شرمندهند و خجالت میکشند که حقایق انقلاب را بر زبان جاری کنند یا آنها را پیگیری کنند یا به آنها اهمیت بدهند! این برای یک جامعه خیلی بلای بزرگی است؛ این را شما ندارید. ۸۷/۶/۲

این دولت در برابر زیاده‌خواهیهای استکبار، دچار انفعال نشد؛ این به‌نظر من خیلی مهم است که در تعامل با دنیا، انسان جای خودش را بداند، خواست خودش را بداند، نیرو و قدرت خودش را بداند و بداند که باید چه کار کند. امروز دنیا یک میدان بی‌در دسر آرام بی‌رقیبی نیست که انسان بگوید: خب، ما هم منافعی داریم، دنبال منافعمان آرام آرام راه می‌افتیم و می‌رویم! نه، دنیا این‌طور نیست. البته همیشه همین‌جور بوده؛ امروز با ارتباطات نزدیکی که بین افراد بشر هست، این تشدید شده. دنیا جای تعارض، جای کارشکنی و جای تعرض زورمندهاست به کسانی که زور ندارند یا کم‌زور دارند؛ به معنای واقعی، یک قانون جنگل در فضای سیاسی دنیا حاکم است. این کارهایی که الان دولت‌های مستکبر و در رأسشان امریکا انجام می‌دهند، منطق عقلانی و عقلانی و سیاسی و بین‌المللی پسند دنبالش نیست؛ منطق زور دنبالش است. می‌گوید: چون می‌توانیم، پس می‌کنیم! منطق، منطق زور است. در یک چنین دنیایی اگر انسان تسلیم شد و از خودش وادادگی نشان داد و بر سر مواضعش ایستادگی نکرد و از توان خودش در مقابله و مواجهه استفاده نکرد، قطعاً ضرر خواهد دید. در چنین دنیایی کسی رحم به کسی نمی‌کند! این ایستادگی در مقابل زیاده‌خواهی استکبار و احساس عزتی که در این میدان می‌شود، به‌نظر من یکی از خصوصیات این دولت است. اینها خصوصیات است که بحمدالله هست. ۸۶/۶/۴

از لحاظ انعکاس بین‌المللی، کشور از یک عزت کم‌سابقه یا بی‌سابقه‌ای برخوردار است؛ ابهت نظام اسلامی، عظمت ملت ایران، رسایی و شفافیت اغراض و اهداف جمهوری اسلامی در دنیای اسلام، بیش از همیشه است؛ و حتی در دنیای غیر مسلمان، امروز عزت و ابهت ملت ما بسیار برجسته است و این را همه تصدیق میکنند و از نشانه‌ها و عکس‌العمل‌های خارجی‌اش هم این را می‌فهمیم. به هر حال، فرصت بسیار مهمی است. ۸۵/۶/۶

۶. ارتقاء جایگاه کشور در عرصه سیاست خارجی

در زمینه‌ی ارتقاء جایگاه کشور در عرصه‌ی سیاست خارجی و مسائل بین‌المللی هم همین جور است. امروز در عرصه‌ی سیاست خارجی، ثقل و وزنه‌ی کشور با چند سال قبل تفاوت دارد؛ ما در مسائل، تأثیرگذاریم؛ اینها مهم است. در حوادثی هم که پیش آمده، ما تأثیرگذار بوده‌ایم - که آن، داستان جداگانه‌ای دارد - به نظر ما آن هم خیلی مهم است. ۹۱/۶/۲

۷. دفاع از حقوق هسته‌ای ملت ایران در برابر زورگویی غرب

یکی از مظاهر دفاع از عزت هم همین مسئله‌ی انرژی هسته‌ای است. مسئله‌ی انرژی هسته‌ای، برای ما فقط این نبود که ما میخواستیم یک فناوری داشته باشیم، دیگران میخواستند ما نداشته باشیم؛ این فقط بخشی از قضیه است. بخش دیگر قضیه این بود که قدرتهای گوناگون، پُرو، متجاوز، زورگو و دنباله‌ها و اقماری بی‌ارزش آنها، میخواستند حرف خودشان را در این زمینه بر ملت ایران تحمیل کنند. خوب، ملت ایران، دولتِ شما و شخص رئیس‌جمهور، در مقابل این زورگویی و این تحمیل و این افزون‌طلبی ایستادید؛ خدای متعال هم کمک کرد؛ پیش رفتید. اینها آن بخشها و اجزاء گفتمان عمومی این دولت است که برای من اهمیت دارد. ۸۷/۶/۲

۸. راه‌اندازی به موقع پروژه غنی‌سازی اورانیوم ۲۰ درصد

ما در برنامه‌ریزی‌ها همیشه باید جلوتر از دشمن حرکت کنیم. در مقابل فعالیت دشمن، کشور نباید در حال انفعال به سر برد. هوشمندانه باید نقشه‌ی دشمن را حدس زد و تشخیص داد و جلوتر از دشمن عمل کرد. ما در یک مواردی اینجوری عمل کردیم، موفقیتش را دیدیم؛ یک نمونه، همین مسئله‌ی تأمین سوخت بیست درصد مورد نیاز نیروگاه تحقیقاتی تهران است که رادیوداروهای مهم مورد نیاز کشور در آنجا تولید میشود. این نیروگاه کوچک احتیاج داشت به سوخت بیست درصد، که ما بیست درصد را تولید نمی‌کردیم و همیشه این را از خارج تهیه می‌کردیم. دشمنان ما فکر کردند که از این فرصت استفاده کنند، این نیاز ملی را گرو بگیرند، برای اینکه جمهوری اسلامی را وادار کنند به قبول تحمیلها و تحکیمهای خودشان؛ خواسته‌های خودشان را به این وسیله تحمیل کنند. جوانان ما، دانشمندان ما، قبل از آنکه کار به نقطه‌ی فشار و حساس برسد، توانستند سوخت غنی شده‌ی بیست درصد را تهیه کنند و آن سوخت را تبدیل کنند به صفحه‌ی مورد نیازی که در آن نیروگاه لازم بود تهیه شود. مخالفین ما حدس هم نمی‌زدند که ما بتوانیم این کار را انجام دهیم؛ اما مسئولین کشور بوقت متوجه این نیاز شدند، دست‌به‌کار شدند؛ استعداد ایرانی شکوفا شد، بروز کرد و این کار را با موفقیت انجام دادیم. آنها در حالی که انتظار داشتند جمهوری اسلامی ملت‌مسانه از آنها سوخت بیست درصد را درخواست کند، جمهوری اسلامی اعلام کرد که ما سوخت بیست درصد را در داخل تهیه

کردیم و احتیاجی به شما نداریم. اگر دانشمندان ما، مردان علمی ما، جوانان ما این کار را نمی‌کردند، ما امروز باید با اصرار، با التماس، با هزینه‌ی زیاد، در مقابل کسانی که دوست ما نیستند، میرفتیم؛ یا سوخت بیست درصد را درخواست می‌کردیم، یا رادیو‌ها و محصولات را درخواست می‌کردیم. مسئولین کشور پیش‌بینی کردند، بوقت فهمیدند؛ آنچه را که باید انجام دهند، انجام دادند؛ لذا پیروز شدیم. ۹۲/۱/۱

۹. پایبندی بی‌اغماض به اصول در کارها

خوشبختانه شماها با اعتقاد، با ایمان و با ایستادگی توانستید کارها را پیش ببرید؛ مشکلات را از پیش پای کشور و نظام بردارید و در بخش‌های مختلفی که ما مشاهده کردیم، از گذرگاه‌های سخت و آن پیچ‌های دشوار به شکل مناسبی عبور کنید. به نظر ما این خیلی ارزش دارد و حاکی از توجه الهی و لطف الهی است. بخشی از این کارهایی که آقای رئیس‌جمهور در گزارش مشروح و مبسوط خودشان ذکر کردند، کارهایی است که در همین برهه - سال ۸۸ - انجام گرفته و با همه‌ی مشکلات و گرفتاری‌ها الحمدلله توفیقات خوبی به دست آمده.

خوب، این هم در واقع نوعی نمودار و نمادی از همان جهتگیری‌هایی است که از آن دو شهید ذکر کردیم؛ یعنی شهید رجایی و شهید باهنر. حقاً شهید رجایی و شهید باهنر هم همین جور بودند؛ مظهر کار و تلاش مؤمنانه و پایبندی بی‌اغماض به اصول. آنها در هر نقشی که حضور داشتند، همین پایبندی بدون اغماض به مبانی و ارزش‌ها را در جریان کار کشور اعمال و اجراء کردند. ۸۹/۶/۸

۱۰. با مردم و از میان مردم بودن

امتیاز دیگر هم روحیه‌ی مردمی و خاکی این دولت است؛ این هم خیلی باارزش است؛ این را قدر بدانید. شما امتیازتان به تشخیص ظاهری و شکل و قیافه نیست؛ امتیازتان به همین است که خودتان را با مردم هم‌سطح کنید، به شکل مردم و در میان مردم باشید، با مردم تماس بگیرید، با آنها انس پیدا کنید، از آنها بشنوید. این امتیاز بزرگی است و در شما هست؛ آن را حفظ کنید و نگه دارید. ۸۷/۶/۲

۱۱. مواجه شدن با واقعیت‌های زندگی مردم در سفرهای استانی

این دولت انصافاً دولت پرکار و در بعضی از خصوصیات نمونه است. اینکه به همه‌ی شهرها می‌روند، این خیلی برای من مهم است؛ خیلی برای من جالب است. رئیس‌جمهور، وزیر و مدیران ارشد اجرائی کشور به شهرهای مختلف می‌روند. این رفتن به شهرها خیلی تأثیر دارد. بعضی می‌گویند آقا ما گزارش‌ها را که می‌خوانیم، نه، گزارش خواندن فرق میکند با رفتن. شاید بیش از اغلب مدیرها برای من گزارش می‌آید. وقتی انسان می‌رود به یک شهری، می‌رود به یک استانی،

می‌نشینند با یک مردمی، می‌نشینند با یک مجموعه‌ی جوانی، می‌بینند گزارشها با آنچه که واقعیت است، تفاوت‌هایی دارد. انسان آنچه که می‌بیند و میشنود، از گزارش خیلی باارزش‌تر است. این کار را امروز دولت دارد میکند. به همه جای کشور سفر میکنند. ۸۶/۱۰/۱۳

در رساندن خدمت به افراد محروم جامعه و عدالت، به اعتقاد من این مسئله‌ی سفرهای استانی خیلی مهم است. این کاری که آقایان بر دوش گرفتید و راه افتادید و رفتید و همه‌جای کشور را زیر پا گذاشتید و با مردم تماس گرفتید و از نزدیک درد دل‌های مردم را - که از زبان مسؤولینشان، ائمه‌ی جمعه‌شان و افراد شاخصشان گفته می‌شود - شنیدید، خیلی به نظر من خوب است. بنده خودم سالهاست در مسائل اجرائی و غیر اجرائی این کشور هستم؛ اما وقتی به یک منطقه‌ای مسافرت می‌کنم و برمی‌گردم، معلومات من نسبت به آن منطقه چند برابر معلوماتی می‌شود که انسان از روی کاغذ و در گزارشها و به‌طور کلی می‌بیند. رفتن به سفر و مواجه شدن با واقعیت‌های زندگی مردم، خیلی چیز مهمی است. چطور ممکن است کسی این را انکار کند یا درباره‌اش تردید کند یا در فائده و سود او تشکیک کند؟ این خیلی کار مهمی است. این کار را شماها دارید انجام می‌دهید. البته زحمت هم دارد؛ زحمتش را هم قبول می‌کنید. ۸۶/۶/۴

خود مسئولان بخشها و استانها هم از این کارها بکنند؛ آنها هم بروند. استاندارها با شهرستانها و با مسئولان بخشهای مختلف و با مردم ارتباط و تماسشان را حفظ کنند و ادامه بدهند. ۸۶/۴/۹

۱۲. ساده‌زیستی آقای رئیس‌جمهور

ساده‌زیستی - بخصوص در خود آقای رئیس‌جمهور - خوب و برجسته است و چیز باارزشی است؛ در مسئولین هم - کما بیش؛ یک جایی کمتر، یک جایی بیشتر - بحمدالله هست. ساده‌زیستی چیز بسیار باارزشی است. ما اگر بخواهیم تجمل و اشرافیگری و اسراف و زیاده‌روی را - که واقعاً بلای بزرگی است - از جامعه‌مان ریشه‌کن کنیم، با حرف و گفتن نمیشود؛ که از یک طرف بگوئیم و از طرف دیگر مردم نگاه کنند و ببینند عملمان جور دیگر است! باید عمل کنیم. عمل ما بایستی مؤید و دلیل و شاهد بر حرفهای ما باشد تا اینکه اثر بکند. این خوشبختانه هست. فاصله‌تان را با طبقات ضعیف کم کرده‌اید و کم نگه دارید و هر چه که ممکن است آن را کمتر کنید. ۸۷/۶/۲

۱۳. توقف روند غرب‌باوری و غرب‌زدگی دولت‌های قبلی

روند غرب‌باوری و غرب‌زدگی را که متأسفانه داشت در بدنه‌ی مجموعه‌های دولتی نفوذ میکرد، متوقف کردید؛ این چیز مهمی است. حالا یک عده‌ای در جامعه، ممکن است به هر دلیلی شیفته‌ی یک تمدنی یا یک کشوری باشند؛ اما این وقتی به بدنه‌ی مدیران انقلاب و مجموعه‌های انقلاب نفوذ میکند، چیز خیلی خطرناکی می‌شود. این دیده میشد؛ خب، جلویش گرفته شد. ۸۷/۶/۲

۱۴. جلوگیری از گرایش‌های سکولاریستی در دولت

گرایش‌های سکولاریستی - که متأسفانه باز داشت در بدنه‌ی مجموعه‌ی مدیران کشور نفوذ می‌کرد - جلوگیری گرفته شد. نظام انقلابی، بر مبنای دین و بر مبنای اسلام و بر مبنای قرآن شکل گرفته و به همین دلیل از حمایت میلیونی این ملت برخوردار شده و جانهایشان را کف دستشان گرفته‌اند و جوانهایشان را به میدانهای خطر فرستاده‌اند؛ آن وقت مسئولان یک چنین نظامی دم از مفاهیم سکولاریستی بزنند؟! «یکی بر سر شاخ و بن میرید»؛ یعنی خودشان بنشینند و بنا کنند بن این مبنا و قاعده را کلنگ زدن! خیلی چیز خطرناکی بود. خب، الحمدلله اینها جلوگیری گرفته شد. ۸۷/۶/۲

۱۵. تلاش جمعی و فوق‌العاده در دولت

خوشبختانه امروز یک تلاش جمعی وجود دارد. این فرصت هفته‌ی دولت، فرصت تشکر از اینها را هم به ما میدهد. تلاش دولت در جهت ارتباط با مردم، تلاش فوق‌العاده‌ی کاری که خوشبختانه در دولت مشاهده میشود؛ اینها چیزهای خوبی است. البته توجه کنید که این تلاش فراوانی که دارید انجام میدهید، با کیفیت خوب و با عمل کردن به آنچه که میگوئید، همراه باشد؛ روی این تکیه کنید. ۹۱/۶/۲

۱۶. استفاده از ظرفیتهای بیرون دولت

کشور ظرفیتهای خوبی دارد، توانهای خوبی دارد؛ هم در درون دولت ظرفیتهای بالائی هست، هم در بیرون دولت. من می‌بینم گاهی اوقات بعضی از مسئولین بخشها، از افرادی که خارج از تشکیلات دولتند، کمک فکری میگیرند؛ این کار خوبی است؛ این را توسعه بدهید، از این ظرفیت استفاده کنید. افرادی هستند که دلسوزانه و با علاقه و شوق حاضرند در کنار دولت باشند و با دولت همکاری کنند؛ از نیروهای اینها استفاده شود؛ اینها جزو ظرفیتهای کشورند. در درون دولت هم خوشبختانه ظرفیتهای زیاد است. ۹۱/۶/۲

۱۷. اجرای گسترده کارهای عمرانی خصوصاً در مناطق محروم

در طول این چند سال در کشور کارهای وسیع عمرانی انجام گرفته؛ بخصوص در مناطق دور دست، در بخشهای مختلف؛ اینها واقعاً کارهای مهمی است؛ این یک رویکرد بسیار مهمی در حرکت دولت است. ۹۱/۶/۲

۱۸. پیشرفت‌های وسیع در علم و فناوری

پیشرفتهای چشمگیری که در زمینه‌ی علم و فناوری به وجود آمده. این پیشرفتهائی که در این چند سال در زمینه‌ی علم و فناوری صورت گرفته، خیلی قابل توجه است. ۹۱/۶/۲

باز از نقاط مثبت، همین پیشرفتهای علمی است که این پیشرفتها در بخشهای مختلف وجود دارد و امیدواریم خدای متعال به این جوانان و مدیران لایقی که در این بخشها مشغول فعالیتند، کمک کند تا اینها را به نتایج مطلوب خودشان برسانند و در مقابل چشم مردم قرار بدهند و احساس عزت مردم را افزایش بدهند. ۸۵/۳/۲۹

۱۹. پرکاری، پشتکار و خستگی‌ناپذیری

یکی دیگر از نقاط مثبت، یک دولت تازه‌نفس و مصمم و پرکار است این، نقطه‌ی مثبتی است. ۸۵/۳/۲۹
پرکاری این دولت هم انصافاً چیز برجسته‌ای است؛ حتی بعضیهایی که مخالف هم هستند، این را نمی‌توانند انکار کنند؛ یعنی بی‌انصافیها هرچه هم زیاد باشد، نمی‌تواند بر این حقیقت غلبه پیدا کند که دولت شما انصافاً دولت پرکاری است و تلاشتان و کارتان و تحرکتان خیلی زیاد است. این بسیار جای خرسندی دارد.
دولت نهم و دولت دهم شناخته شده به پرکاری، پشتکار و خسته نشدن؛ سعی کنید این حالت را، این سُمعه‌ی خوب را تا آخرین لحظات حفظ کنید؛ خدا هم ان شاءالله کمکتان خواهد کرد. ۹۱/۶/۲
«تلاش بی‌وقفه برای این خدمات»، که انصافاً این مورد در این دولت برجسته است. این تلاش بی‌وقفه را حقیقتاً همه شاهدند و ما هم شاهدیم. این حرکت پُر تلاشی که همه‌ی دولت - بخصوص شخص آقای رئیس‌جمهور - نشان میدهند، خیلی بارزش است. ۸۵/۶/۱۶

آقای رئیس‌جمهور ما هم که بحمدالله پرانرژی و خستگی‌نشناس حقاً؛ پایه‌ی ایشان دیدن هم خیلی سخت است. خدا کمکتان کند بتوانید پایه‌ی ایشان بدوید و برسید به مقاصدتان؛ واقعاً کار دشواری است. ایشان خیلی زیاد زحمت میکشند، زیاد تلاش میکنند، بحمدالله پرانرژی هم هستند؛ خدا را شکر. به ظاهر ایشان هم این همه نمی‌آید. الحمدلله. خداوند ان شاءالله بیشتر کمک کند، بیشتر انرژی بدهد، بیشتر توان بدهد. البته ما مرتب دعا میکنیم؛ من هیچ شبانه‌روزی نیست که به آقای رئیس‌جمهور و بعضی دیگر از مسئولین دعا نکنم. ۸۸/۶/۱۸

۲۰. جرأت تحول‌آفرینی و مقابله با مشکلات

یا جرأت در ایجاد تحول؛ حالت روحی این دولت این است که برای تحول‌آفرینی جرأت دارد و اقدام می‌کند. نمی‌خواهم بگویم همه‌ی این اقدامها صددرصد درست است؛ نه، ممکن است یک جایی هم اشتباه باشد؛ اما نفس اینکه انسان حالت دلیری در مقابل مشکلات داشته باشد و تصمیم بگیرد که برای رفع مشکلات اقدام بکند، چیز بارزشی است که این خوشبختانه هست. ۸۷/۶/۲

از جمله‌ی خصوصیات دیگری که من یادداشت کرده‌ام در این جا بگویم، مسئله‌ی روحیه‌ی تحول‌گرایی و نوآوری و اصلاح است. همین‌طور که الان آقای رئیس‌جمهور گزارش دادند، تغییراتی که در ساخت عمومی تشکیلات دستگاه

و دولت داده می‌شود، خیلی کارهای اساسی‌ای است. اصلاح هم واقعاً همینهاست که انسان بیاید و در جهت صلاح، بخشهای مختلف را نگاه کند و ساختها را به‌طور اساسی تغییر بدهد و دگرگون کند. ۸۶/۶/۴

۲۱. شجاعت اقدام برای کارهای بزرگ

ما احتیاج داریم به اقدامات شجاعانه. یکی از چیزهایی که من در مورد این دولت خدا را شکر می‌گوییم، همین است که شجاعت اقدام وجود دارد. با تردید، با تزلزل، با ترس و لرز نمیشود کارهای بزرگ را انجام داد؛ لازم است با شجاعت وارد شد. البته شجاعت به معنای بیگدار به آب زدن نیست. بررسیها باید انجام بگیرد، فکر صحیح باید بشود، وقتی به نتیجه رسیدیم، بدون تردید و تزلزل بایستی اقدام کنید. «وشاورهم فی الامر فاذا عزمت فتوکل علی الله»؛ مشورتها را بکن، بررسیها را بکنید، جوانب را خوب بسنجید، وقتی به نتیجه رسیدید، آن وقت به خدا توکل کنید و وارد میدان بشوید. این شجاعت لازم است. البته وارد بعضی از میدانها شدن، مشکلاتی هم ایجاد میکند؛ شکی نیست؛ اما این مشکلات، مثل مشکلات کندن یک چاه عمیق است برای رسیدن به نفت؛ بدون مشکل که نمیشود. این، شبیه آن مشکلات است. این مشکلات را همه تحمل میکنند برای اینکه به نفت برسند؛ برای اینکه به آب برسند. معدن را میکاوند، برای اینکه به کان و ماده‌ی ارزشمند کانی برسند. این مشکلات از این قبیل است. حالا همین مسئله‌ی بنزین از جمله‌ی همین کارهاست. این کار شجاعانه‌ای بود؛ خوب شد انجام گرفت. جوانبش را درست ملاحظه کنند و پیش ببرند. من در گزارشها خواندم، گمانم چهل هزار میلیارد تومان ما یارانه‌ی انرژی میدهیم! اگر ما بتوانیم این را بتدریج کم کنیم، این مبلغ گزاف و کلان، صرف چه خواهد شد؟ صرف مدرسه، صرف جاده، صرف زندگی مردم، صرف اشتغال، صرف سرمایه‌گذاریهای گوناگون، به جای اینکه در راه دود کردن کالائی صرف شود که ما آن را از بیرون وارد کنیم. ۸۶/۴/۹

۲۲. جرأت مقابله با فساد

جرأت در مقابله‌ی با فساد، مقابله‌ی با فساد خیلی کار سختی است. یک وقتی بنده گفتم که این اژدهای هفت سر فساد را به این آسانی نمیشود قلع و قمع کرد؛ خیلی کار سختی است. نه اینکه حالا بگویم قلع و قمع شده؛ نخیر، الان هم قلع و قمع نشده؛ لیکن جرأت مقابله‌ی با آن هست. خب، وقتی که اجزاء مجموعه، خودشان آلوده‌ی به فساد نباشند، طبعاً جرأتشان بیشتر است. بسیاری از مجموعه‌های قبلی هم حقیقتاً پاکیزه بودند - یعنی آلودگی نداشتند - اما بالاخره جرأت در مقابله‌ی با فساد یک امتیازی است که در شما هست. ۸۷/۶/۲

مبارزه‌ی با فساد، یکی از وظایف بسیار مهم است. من درباره‌ی مبارزه‌ی با فساد این قدر در صحبت‌های عمومی و خصوصی حرف زده‌ام که فکر می‌کنم تکراری است. البته بحمدالله ار کانی در این دولت هم خودشان به این مسأله کاملاً توجه دارند. ۸۴/۶/۸

۲۳. انجام طرح‌های خوب اقتصادی

یک نکته‌ی دیگر هم کارهای خوبی است که در زمینه‌ی اقتصاد انجام گرفته - مثل این سهام عدالت، ادامه‌ی طرح‌های نیمه تمام، نوع عدالت در ارائه‌ی تسهیلات بانکی، صندوق مهر رضا و امثال اینها - محتوا و فواید این کارها را با شکل صحیح برای مردم بیان کنید تا معلوم شود این کارها انجام گرفته است. البته ما بارها گفته‌ایم آمدن و نشستن و پشت میکروفون یا جلوی دوربین حرف زدن، این کافی نیست؛ یک مقداری برنامه‌سازی و ارائه‌ی مطلب، به شکل هنرمندانه لازم است. ۸۵/۶/۶

۲۴. وابسته نبودن به گروه‌ها و جریانات

بحمدالله عناصر دولت به هیچ گروه و دسته و باند و جریانی وابسته نیستند؛ این خیلی نکته‌ی مهمی است. مراقب باشید حرکت، اظهار نظر و حرف، انتساب به یک جریان، به یک باند و به یک گروه را پیش نیاورد، که اگر این طور شود، هوای نفس تقریباً انفکاک‌ناپذیر است. هوای نفس گروهی هم مثل هوای نفس شخصی است؛ آن هم همین طور است. هوای نفس گروهی هم انسان را بی حساب و کتاب به این طرف و آن طرف میکشاند و از خرد و جاده‌ی مستقیم منحرف می‌کند. این هم جزو لوازم اصولگرایی است. ۸۵/۶/۶

۲۵. سعه صدر و تحمل مخالف

«سعه‌ی صدر و تحمل مخالف»؛ که از جمله‌ی شاخصه‌هایی است که جزو پایه‌های اصولگرایی است. گاهی انسان از حرفی که می‌زنند، ناراحت هم میشود؛ حرص هم می‌خورد، گاهی به خدا هم شکایت میکند که خدایا! تو که می‌بینی واقع قضیه چیست و چقدر با چیزی که اینها میگویند، فاصله دارد؛ اما در عین حال، انسان بایستی حلم به خرج دهد. حلم یعنی ظرفیت و تحمل صدای مخالف را داشتن. البته این - شاید بعداً هم عرض بکنم - به معنای آن نیست که دولت از عملکرد خودش دفاع نکند؛ نه، حتماً بایستی دفاع کند. ۸۵/۶/۶

۲۶. اجرای طرح تحول اقتصادی

این مسئله‌ی طرح تحول هم که اخیراً دولت مطرح کرده، این هم از همان کارهای بزرگ و از همان کارهایی است که جرئت اقدام به آن کار، خودش بارزش است. خوب، همه این سرفصلها را قبول کرده‌اند و قبول دارند. همین مسئله‌ی هدفمند کردن یارانه‌ها، واقعاً چیز خیلی مهمی است؛ در دولتهای قبل هم مطرح بوده - بارها صحبت شده بود و گفته شده بود - منتها پیشرفت نمی‌کرد. یا مشکلاتی که در قضیه‌ی بانکها و مالیات و بیمه و گمرک و سایر چیزهایی که در بخشهای مختلف این طرح تحول وجود دارد، کارهای بسیار بزرگ و مهمی است؛ حتماً هم باید انجام بگیرد. ۸۷/۶/۲

تحرك اقتصادی مسئولین کشور با همراهی مثال‌زدنی و تحسین‌برانگیز مردم در طول سال ۹۰ قابل ذکر است. از جمله‌ی آنچه که میتوان در این زمینه مطرح کرد، همین مسئله‌ی هدفمندی یارانه‌هاست. همه‌ی کارشناسان اقتصادی، چه در دولتهای قبلی، چه در دولت کنونی متفق‌القولند که هدفمندی یارانه‌ها برای کشور یک نیاز و یک ضرورت است؛ همه این‌را اعتراف کرده‌اند. با وجود اینکه این معنا مورد اتفاق همه بوده است، اما این اقدام لازم به خاطر دشواری‌هایش، به خاطر پیچیدگی‌هایش، بر زمین مانده بود. دولت و مجلس در سال ۹۰، در شرایط تحریم، در شرائطی که دشواری و پیچیدگی این کار بیشتر از همیشه است، همت کردند، اقدام کردند و مراحل مهمی از این کار را پیش بردند. کار تمام نشده است؛ اما آنچه که تاکنون مسئولان کشور - چه در دولت، چه در مجلس شورای اسلامی - اقدام کرده‌اند و پشتیبانی و همدلی و همراهی ملت، آنها را قرین موفقیت کرده، بسیار مهم و قابل توجه است. ۹۱/۱/۱

۲۷. شجاعت و قاطعیت در سهمیه‌بندی بنزین

خصوصیت دیگر، شجاعت این دولت و قاطعیت اوست. این کار بزرگی که شما برای سهمیه‌بندی بنزین انجام دادید که یک قدم اولی است تا یارانه‌ها هدفدار و هدفمند شده و به آن سرمنزل خود هدایت و مصرف بشوند. ۴/۶/۸۶

به نظر ما طر‌حهای «اقتصاد مقاومتی» جواب میدهد. همین مسئله‌ی سهمیه‌بندی بنزین که اشاره کردند، جواب داد. اگر چنانچه بنزین سهمیه‌بندی نمیشد، امروز مصرف بنزین ما از صد میلیون لیتر در روز بالاتر میرفت. توانستند این را کنترل کنند؛ که خوب، امروز در یک حد خیلی خوبی هست. حتی باید جوری باشد که هیچ‌به بیرون نیازی نباشد، که الحمدلله نیست. تحریم بنزین را در برنامه داشتند؛ اقتصاد مقاومتی تحریم بنزین را خنثی کرد. و بقیه‌ی چیزهایی که مورد نیاز کشور است. ۹۱/۵/۳

نقاط ضعف دولت نهم و دهم

۱. مظلومیت فرهنگ در دولت نهم

از بخش فرهنگ رفع مظلومیت کنید. بخش فرهنگ انصافاً بخش مظلومی است. الان در گزارش آقای رئیس جمهور، اصلاً اسمی از فرهنگ نیامد؛ یا در اولویت بندیها این اولویت فدای اولویتهای دیگر شد و آنها تقدم پیدا کرد که در کوتاهی وقت، بیان بشود! این مظلومیت است دیگر. واقعاً مسأله‌ی فرهنگ را دست کم نگیرید. خیلی از مشکلات جامعه‌ی ما با فرهنگ‌سازی حل می‌شود. توجه بکنید که امروز، عمده‌قوای دشمنان ما در جبهه‌ی فرهنگی دارد کار می‌کند. ۸۶/۶/۴

۲. اولویت بندی نکردن فعالیت‌های فرهنگی

آنچه که من لازم میدانم به دوستان دولت توصیه کنم، این است که مسئله‌ی فرهنگ را خیلی جدی بگیرید. اگر چنانچه ما کارهای اقتصادی را - همچنان که در برنامه هست و آرزوهای ما متوجه به آن است - انجام بدهیم، اما در زمینه‌ی کار فرهنگی عقب بمانیم، بدانید کشور لطمه خواهد دید. دشمنان ما یکی از چشمه‌های دشمنی‌شان کار اقتصادی است؛ یک چشمه‌ی مهم دیگر، کار فرهنگی است. البته نه وقت و نه ظرفیت جلسه اجازه نمیدهد که انسان در این زمینه وارد بشود؛ لیکن فی الجمله دوستان توجه داشته باشند که کار فرهنگ، کار بسیار مهمی است؛ با ملاحظه‌ی جهتگیری‌های انقلابی و اسلامی. در

نقاط ضعف:

۸۶/۶/۰۴	۱. مظلومیت فرهنگ در دولت نهم
۹۰/۶/۶	۲. اولویت‌بندی نکردن فعالیت‌های فرهنگی
۸۹/۶/۸	۳. کارهای تشریفاتی و ویتروینی در زمینه‌های فرهنگی
۸۸/۶/۱۸	۴. بر زمین ماندن بخش عمده‌ای از اصل ۴۴
۹۰/۶/۶	۵. اجرایی نکردن مصوبه بارانه تولید در طرح تحول اقتصادی
۹۱/۶/۲	۶. علاج نکردن تعطیلی برخی کارخانجات و صنایع
۹۰/۶/۶	۷. ضعف در اولویت‌بندی کارها
۹۱/۶/۲	۸. علاج نکردن تورم
۹۱/۶/۲	۹. مدیریت نادرست منابع ارزی
۹۰/۶/۶	۱۰. ارتباط کم با نخبگان حوزه و دانشگاه
۹۰/۶/۶	۱۱. ضعف در مدیریت واردات
۹۰/۶/۶	۱۲. پرداختن به حواشی
۸۹/۶/۸	۱۳. نبود اهتمام ویژه به مسئله اشتغال‌زایی و بهره‌وری
۸۹/۶/۸	۱۴. موضع‌گیری‌ها و اطلاع‌رسانی متناقض درون دولت
۸۷/۶/۲	۱۵. بهانه دادن به جنجال آفرینان
۸۵/۶/۶	۱۶. وعده‌های عملی نشده و دامن زدن به توقعات مردم
۸۹/۶/۸	۱۷. موازی‌کاری در مدیریت‌های دولتی
۹۱/۷/۱۹	۱۸. برخی بی‌تدبیری‌ها در برابر تحریم‌ها
۹۱/۸/۱۰	۱۹. کشاندن اختلافات میان مردم
۹۱/۵/۳	۲۰. تصمیم‌های خلق‌الساعه و تغییر مقررات
۹۱/۱۱/۲۸	۲۱. فقدان مبارزه عملی با فساد اقتصادی
۹۱/۱۱/۲۸	۲۲. متهم کردن دیگران به استناد اتهام ثابت نشده

زمینه‌ی فرهنگ، دچار رودر بایستی نشوید. در همه‌ی شعبه‌های فرهنگی - چه در موضوع کتاب، چه در کارهای هنری، چه در مؤسسات فرهنگی - جهتگیری‌ها را انقلابی و اسلامی قرار بدهید. اولویتها را در اینجا هم ملاحظه کنید، چون منابع بالاخره محدود است. البته مصوبه‌ی دولت در زمینه‌ی بودجه‌ی فرهنگی، مصوبه‌ی خوبی است؛ اگر چه حالا شنیدیم که خیلی از مبالغ این مصوبه تخصیص داده نشده؛ حتی اگر همه‌اش هم تخصیص داده شود، باز برای همه‌ی فعالیت‌های فرهنگی کافی نیست. بنابراین منابع دچار محدودیت است. با توجه به محدودیت منابع، نگاه کنید ببینید اولویتها چیست. البته من یک مجموعه‌ای را به نحو پیشنهاد به دولت ارائه کردم؛ که اگر این چیزها در کار فرهنگ مورد توجه قرار بگیرد، با توجه به نگاهی که ما در زمینه‌ی فرهنگ داریم، اینها اولویت خواهد داشت؛ یعنی اینها تأثیراتش بیشتر خواهد بود. بله، اینها را باید دنبال کنید تا ان شاء الله تحقق پیدا کند. ۹۰/۶/۶

ببینیم ما چه قلم از قلم‌های کار فرهنگی را اهمیت میدهیم. در بعضی از آن دوره‌های قبل - که حالا نمیخواهیم خیلی مشخص کنیم و اسم بیاوریم، لیکن چاره‌های هم نیست؛ انسان برای مقایسه مجبور است بگوید - میخواستند کار فرهنگی بکنند، گفتند بودجه‌ی فرهنگی؛ بنا کردند کاروانسراهای شاه عباسی بین راه را به عنوان کار فرهنگی، آباد کردن! بله، آباد کردن کاروانسرای شاه عباسی چیز خوبی است، اثر باستانی هم هست؛ اما آیا کار اولویت‌دار فرهنگی ما همین است؟

خوب، جذب بودجه‌ی فرهنگی در جای مناسب، خیلی کار سختی است؛ کار آسانی نیست. کار فرهنگی مثل ساخت و ساز نیست که آدم بگوید خیلی خوب، این زمین، این هم مصالح، حالا بروید بسازید. کار فرهنگی مصالحش خیلی سخت گیر می‌آید؛ معمار و استادکارش خیلی دشوار به دست می‌آید. لذا است که به نظر من توی کار فرهنگی یک مقداری بایستی اهتمام ورزید. ما که اینجور در مواجهه‌ی با فشار عظیم تبلیغات جهانی قرار داریم؛ سیاست در خدمت فرهنگ است، اقتصاد در خدمت فرهنگ است، هنر در خدمت فرهنگ است، برای فشار آوردن به فرهنگ داخلی ملت ما. آنها میدانند که اگر فرهنگ را عوض کردند، دیگر مبارزه‌ی باقی نمیماند. اگر مبارزه‌ی با استکبار هست، اگر میل به ایستادگی و مقابله‌ی با دخالت اجنبی هست، به خاطر فرهنگ است. انسان یک فرهنگ دارد، همین فرهنگ را بیایند عوض کنند، همه چیز میشود مال خودشان؛ لذا همه‌ی فشار روی فرهنگ است. در مقابل این حرکت فرهنگی و این تهاجم عظیم فرهنگی که میخواهند روح انقلاب را، روح استقلال را، روح دین را از ما بگیرند، اولویت فرهنگی ما این است که برویم حالا فرضاً کاروانسرای شاه عباسی را آباد کنیم؟! این یعنی اشتباه کردن در تشخیص آن قلم کار فرهنگی؛ این یک اشکال است. ۸۹/۶/۸

۳. کارهای تشریفاتی و ویتربینی در زمینه‌های فرهنگی

یکی دو سال پیش که همین مجموعه اینجا حضور داشتید، من راجع به مسئله‌ی فرهنگی از دستگاه دولتی یک گله‌ای کردم. حالا خوشبختانه انسان احساس میکند که در دولت به کار فرهنگی اهتمام ورزیده میشود. بودجه‌های فرهنگی بزرگ و کلان و در واقع کارهای گوناگون و تکرار مسائل فرهنگی و اینها خوب است؛ انسان این اهتمام را مشاهده میکند،

خرسند میشود؛ منتها اوائل امسال بود یا پارسال بود - یادم نیست - که وقتی راجع به همین بودجه‌ی فرهنگی صحبت شد، به آقای رئیس جمهور گفتم که من وقتی شنیدم شما این رقم کلان سنگین فرهنگی را تصویب کردید، از نحوه‌ی مصرف و جذب آن نگران شدم؛ با اینکه قاعداً آدم باید خوشحال بشود وقتی که بودجه‌ی فرهنگی زیاد میشود. مدیران ما دوست دارند که بودجه‌ای که به آنها داده میشود، جذب کنند؛ چون میدانند که اگر امسال جذب نکردند، سال دیگر خبری نیست؛ لذا ناچارند جذب کنند.

حالا بعد از آنکه مصرف فرهنگی را پیدا کردیم، قلمی که باید این بودجه صرف آن بشود، پیدا کردیم، برویم سراغ محتوایش. بالاخره می‌خواهیم فیلم بسازیم، مثلاً می‌خواهیم ده تا فیلم انقلابی بسازیم؛ ده تا فیلمی که حامل ارزشها باشد. یا می‌خواهیم فلان تعداد کتاب منتشر کنیم؛ محتواهایش چه باشد، چه جوری باشد، با چه قوتی، با چه استحکامی، با چقدر مایه‌ی علمی و هنری که در آنجا به کار برده میشود؟ اینها خیلی کارهای سخت و ظریفی است.

در زمینه‌های فرهنگی، دنبال کارهای تشریفاتی و ویترینی نباشید. نمایش دادن کار فرهنگی، نه اینکه فایده‌ای ندارد؛ ضرر هم دارد. در زمینه‌ی فرهنگ باید دنبال کارهای محتوایی و اصیل و واقعی رفت، که امروز نیاز عمده‌ی کشور هم این است. ۸۹/۶/۱۸

۴. بر زمین ماندن بخش عمده‌ای از اصل ۴۴

اجرای کامل سیاستهای اصل ۴۴ بسیار مهم است. این سیاستهای اصل ۴۴ آن روزی که مطرح شد، همه‌ی دست‌اندرکاران اقتصادی و خبرگان مسائل گوناگون مدیریتی کشور اعتراف کردند، اقرار کردند که اگر چنانچه این کار انجام بگیرد، یک تحول عظیم اقتصادی در کشور انجام خواهد گرفت. خوب، باید این سیاستها به طور کامل اجرا بشود. کارهایی شده، من گزارشهایی هم از آقای رئیس جمهور، هم از بعضی از مسئولین دیگر شنفته‌ام، لکن آنچه که انجام گرفته، همه‌ی ظرفیت سیاستهای اصل ۴۴ نیست. یعنی همه که می‌گوئیم، شاید بخش عمده‌ای از این ظرفیت هنوز بر زمین مانده است. یک چیزهایی باید مدیریتهایش واگذار میشده، نشده؛ یک چیزهایی بایستی دولت از تصدی‌گری در آنها اجتناب میکرده، نشده؛ کارهای لازم انجام نگرفته. حالا میتوانیم همین طور که آقای رئیس جمهور اشاره کردند، بگوئیم زیرساختها و ساز و کارها و موجودی در نظام اقتصادی کشور جواب نمیدهد. پس باید اول این طرح تحول اقتصادی انجام بگیرد. من این را نفی نمیکنم؛ ممکن است همین جور باشد. لیکن اینجور نیست که ما کار را بن بست بدانیم؛ در را قفل شده بدانیم. نه، بالاخره باید حرکت کرد و پیش رفت. حالا این طرح تحول، لابد یک روزی از مجلس درمی‌آید؛ ممکن است با تغییراتی بیاید؛ ممکن است خصوصیات در آن لحاظ شده باشد؛ بالاخره باید کار را پیش برد. قوانین هم که زیاد دارید و سیاستهای اصل ۴۴ را باید رصد بکنید، ببینید چقدر واقعاً پیش دارد میرود. خود دولت، دستگاه ریاست جمهوری، این کار را بکنند. ۸۸/۶/۱۸

۵. اجرایی نکردن مصوبه یارانه تولید در طرح تحول اقتصادی

خب، یک مصداق از این جهاد اقتصادی، همین طرح تحول اقتصادی است که دولت دو سه سالی است این را مطرح کرده. یک بند از طرح تحول اقتصادی، هدفمندی بارانه‌ها بود؛ که خب، بحمدالله قانونش تصویب شد و عملیاتی شده. البته من در زمینه‌ی کمک به تولید سؤال دارم. حالا آقایان در گزارش گفتند؛ لیکن آن چیزی که مصوبه‌ی قانونی بود برای کمک به تولید، تحقق پیدا نکرده. باید به تولید کمک کنید. البته در بلندمدت خود این دستگاه‌های تولیدکننده روی پای خودشان خواهند ایستاد و ان شاءالله خودشان خواهند توانست روز به روز قوی بشوند و جواب بدهند؛ اما در کوتاه‌مدت حتماً باید به اینها در موارد لازم تزریق منابع بشود. البته در آنجائی که کسی تقلب میکند، در آنجائی که کسی پول را برای تولید از بانک میگیرد، ولی در غیر تولید صرف میکند، بشدت برخورد کنید و ترحم بر پلنگهای تیز دندان نکنید؛ اما در آنجائی که نیاز هست، واقعاً بایستی بروید کمک کنید. پس در طرح هدفمندی، این بخش حتماً بایستی مورد توجه قرار بگیرد. ۹۰/۶/۶

۶. علاج نکردن تعطیلی برخی کارخانجات و صنایع

آمارهائی که آقایان میدهند، آمارهای خوبی است؛ لیکن از آن طرف هم از داخل دولت، خود مسئولین به ما میگویند که بعضی کارخانه‌ها دچار مشکلند، اختلال دارند، در بعضی جاها تعطیلی صنایع وجود دارد - گزارشهای گوناگونی به ما میرسد، خود شما هم گزارش میدید؛ یعنی من گزارشهای دیگر هم دارم، اما اتکاء من به گزارشهای دیگران نیست؛ گزارشهای خود شما هم هست که به دست ما میرسد - خب، باید این را علاج کرد. اینها طبعاً ایجاد اشکال میکند. اگر چنانچه همین بخش دوم قضیه - یعنی آن نیمه‌ی خالی لیوان - نمیبود، شما امروز از لحاظ رونق اقتصادی، وضع بهتری را در کشور ارائه میکردید و کمکهای بیشتری به مردم میشد. بالاخره حمایت از تولید ملی، آن بخش درونزای اقتصاد ماست و به این بایستی تکیه کرد. ۹۱/۶/۲

۷. ضعف در اولویت بندی کارها

یکی از ضعفها این است که ما در کارها اولویتها را نبینیم. یکی از آقایان اشاره کردند - که اشاره‌ی درستی است - به این که طرحهای نیمه‌تمام را باید دنبال کنیم. این خیلی خوب است؛ این کار، کار لازمی است؛ من همیشه تأکیدم بر این است؛ منتها مشخص کنید، یک مجموعه‌ی کاری درست کنید، بنشینند واقعاً طرحهای نیمه‌تمام را - حالا یک رقمی هم ذکر کردند که فلان تعداد طرحهای نیمه‌تمام داریم - اولویت بندی کنند؛ کدامهایش اولویت دار هستند، کدامهایش وعده‌ی بیشتری داده شده یا توقع بیشتری از سوی مردم وجود دارد؛ اینها را مشخص کنید، به آنها بپردازید. این را مقدم کنید بر طرحهای جدید. ۹۰/۶/۶

۸. علاج نکردن تورم

آنچه که به نظر من مهم است، این است که برای قشرهای ضعیف، مشکلات اقتصادی‌ای وجود دارد؛ این را باید برطرف کنید. حالا بخشی از این مشکلات، ناشی از تورم است. مادر کشور کمبود کالا نداریم؛ خوشبختانه کالاهای گوناگون مورد نیاز مردم در کشور فراوان یافت می‌شود؛ لیکن مسئله‌ی گرانی و کاهش قدرت خرید وجود دارد؛ این را باید علاج کنید؛ این به عهده‌ی بخشهای مختلف اقتصادی است؛ یعنی هم بخشهای ستادی اقتصادی، هم بخشهای عملیاتی اقتصادی - مثل وزارت صنعت و معدن و تجارت، وزارت جهاد کشاورزی، بخشهای دیگر - که باید به طور جدان شاء الله این را دنبال کنند. آن کسانی که از لحاظ اقتصادی صاحب‌نظرند، چه در درون دولت، چه در بیرون دولت، به بنده می‌گویند که این مسئله مربوط به افزایش نقدینگی است؛ یعنی افزایش نقدینگی را مهمترین عامل میدانند. این را ما فقط از کسانی که بیرون دولتند، نمی‌شنویم، بلکه کسانی هم که در درون دولتند، وقتی از آنها سؤال میکنیم، همین را به ما می‌گویند و گزارش میدهند. باید راهی پیدا کنید که نقدینگی افزایش یافته کنترل شود. خوب، این روشن است؛ اگر در مقابل نقدینگی تولید وجود داشته باشد، کالا وجود داشته باشد، کمبود وجود نداشته باشد، مشکلی را ایجاد نمیکند؛ اگر چنانچه نه، نقدینگی بیش از تولید کالا در داخل یا به شکل درست واردات بود، طبعاً مشکل ایجاد میکند.

خب، عوامل نقدینگی هم زیاد است. همین یارانه‌های نقدی که داده میشود - که برای قشرهایی کار مفیدی هم بوده - خودش افزایش نقدینگی ایجاد میکند. همین کارهای عمرانی‌ای که شما میکنید - که اینها دیرباز ده است - اینها بلاشک افزایش نقدینگی ایجاد میکنند. همین مسئله‌ی مسکن مهر که صحبت شد، یا همین طرحهای نیمه تمام را که افزایش میدهند، این کاری که در دولت دارند میکنند - که کار خوبی هم هست و لازم هم هست - خود اینها ایجاد افزایش نقدینگی میکند. برای این مسئله باید راهکار پیدا کنید. شما افراد صاحب علمی هستید، صاحب تجربه هستید، دستتان در کار است؛ برای اینها راه پیدا کنید. این نقدینگی افزایش یافته را هدایت کنید به سمت مراکزی که کمک کند به گشایش کار مردم؛ مثل تولید. ۹۱/۶/۲

۹. مدیریت نادرست منابع ارزی

مسئله‌ی منابع ارزی هم مسئله‌ی مهمی است؛ که خوب، حالا آقایان توجه دارید. روی این مسئله دقت کنید، خیلی باید کار کنید. واقعاً باید منابع ارزی را درست مدیریت کرد. حالا اشاره شد به ارز پایه؛ در این زمینه هم حرفهای گوناگونی از دولت صادر شد. یعنی در روزنامه‌ها از قول یک مسئول، یک جور گفته شد؛ فردا یا دو روز بعد، یک جور دیگر گفته شد. نگذارید این اتفاق بیفتد. واقعاً یک تصمیم قاطع گرفته شود، روی آن تصمیم پافشاری شود و مسئله را دنبال کنید. به هر حال منابع ارزی باید مدیریت دقیق بشود. ۹۱/۶/۲

۱۰. ارتباط کم با نخبگان حوزه و دانشگاه

در ملاقاتهای متعددی که من با نخبگان و زیدگان کشور - دانشگاهی، حوزوی - در سطوح مختلف دارم، مکرر از شما مسئولان محترم گله میکنند که اینها در بین ما نمی آیند و با ما در این زمینه‌ها صحبت نمیکنند. این اشکال بر شما وارد است. من چند روز پیش هم در دیدار اساتید دانشگاه همین را مطرح کردم. آنها بارها به من گفتند، در آن جلسه هم گفتند؛ من هم مطرح کردم. ۹۰/۶/۶

۱۱. ضعف در مدیریت واردات

مسئله‌ی واردات را هم که گزارش دادند، البته جزو نگرانی‌های من است. حالا این گزارش هم هست؛ لیکن آنچه که انسان مشاهده میکند، یک قدری نگرانی آور است. درست است؛ ممکن است رشد نسبت واردات به صادرات غیر نفتی ما کاهش پیدا کرده، این رشد کم شده - این خودش چیز مثبتی است - اما به این اکتفاء نکنید. بخصوص در همین زمینه‌های زراعی و باغی و اینها که ذکر کردند، اینها چیزهایی است که بایستی هر چه میتوانیم، از واردات اینها پرهیز کنیم. بروید سراغ همان صنعتی سازی صادرات کشاورزی؛ همین چیزی که در گزارشها هم بود. اینها چیزهای مهمی است؛ ان شاء الله روی اینها تکیه شود. مردم هم تحمل میکنند و میپذیرند. ۹۰/۶/۶

۱۲. پرداختن به حواشی

با این همه کاری که دولت دارد، سعی کنید دچار حاشیه‌سازی‌های مسئله‌دار نشوید. دولت دارد کار میکند، تلاش میکند، میدان هم برای کار بحمدالله هست، نیاز هم به کار هست. خوب، یک میدان کاری وجود دارد، نیاز فراوانی هم وجود دارد، دولت هم نشان داده که اهل خطرپذیری و وارد شدن در میدانهای کار و باهمه‌ی وجود کار کردن و وارد میدان شدن است؛ خیلی خوب، با این اوضاع و احوال، واقعاً شایسته و سزاوار نیست که حواشی‌ای به وجود بیاید؛ حالا چه حواشی‌ای که خود شما گاهی اوقات بی توجه به وجود می آورید، چه آنهایی که دیگران به وجود می آورند و شما هم تسلیم آنها میشوید؛ از این حواشی باید پرهیز کرد. نگذارید در فضای کشور، در فضای بین دولت و مردم، درگیری‌ها و دلهره‌هایی به وجود بیاید که شماها را از کار باز بدارد. ۹۰/۶/۶

۱۳. نبود اهتمام ویژه به مسئله اشتغال زایی و بهره‌وری

مسئله‌ی اشتغال هم مسئله‌ی مهمی است. طرجهائی که از چند سال پیش به این طرف برای اشتغال پیش‌بینی شده، آنچنان که انسان انتظار داشت، نشد. اگر چه حالا کارهایی انجام گرفت و خوب بود، بد نیست؛ لیکن ما را مستغنی نمیکند از اینکه نسبت به مسئله‌ی اشتغال یک اهتمام ویژه‌ای داشته باشیم. مسئله‌ی ارتقای بهره‌وری هم همین طور. ۸۹/۶/۸

۱۴. موضع‌گیری‌ها و اطلاع‌رسانی متناقض درون دولت

هیئت وزیران بایستی به هم‌افزایی دستگاه‌ها کمک کند؛ یعنی اگر چنانچه بین دستگاه‌ها تعارضی وجود دارد - که معمولاً وجود دارد؛ معمولاً دستگاه‌های مختلف به طور طبیعی اصطکاکها و تعارضهایی با هم دارند؛ مخصوص اینجا هم نیست، همه جا همین جور است؛ طبیعت کار این است - هیئت وزیران بایستی این اصطکاکها را به حداقل برساند و اگر بتواند، برطرف کند. یکی از مسائل مهم این است. من همیشه مثال میزنم و میگویم اینجا یک چهارراه که نه، چندین راه است، که رئیس جمهور هم مثل پلیس راهنمایی است - که در واقع در مقام ریاست هیئت وزیران، راهنمایی میکند - این را متوقف میکند، آن را راه می‌اندازد؛ یعنی هدایت میکند که اینها هم‌افزایی کنند، با یکدیگر اصطکاک نداشته باشند. یکی از نقشهای هیئت وزیران این است.

برخی اوقات این اصطکاکها و تعارضهایی که در عمل و اجراء وجود دارد، در تبلیغات هم منعکس میشود؛ این دیگر میشود چند برابر؛ در واقع بدي مضاعف میشود. یک دستگاهی مثلاً فرض کنید درباره‌ی یک شیئی، یک پدیده‌ای حرفی میزند، یک خبری میدهد، یک اظهارنظری میکند، از آن طرف یک دستگاه دیگر می‌آید عکس آن را میگوید! مردم متحیر میمانند؛ یعنی واقعاً نمیفهمند که این درست است یا آن درست است. این مسئله به زندگی مردم هم ارتباط پیدا میکند؛ یعنی اینجور هم نیست که خارج از زندگی مردم باشد؛ نه، درست مسائل مربوط به متن زندگی مردم است. یکی یک آمار می‌دهد، دیگری یک آمار؛ اینها نبایستی اتفاق بیفتد. همه‌ی دولتها گرفتار یک چنین چیزهایی بودند. در نقش دادن به هیئت وزیران و بارور کردن این مجموعه‌ای که دور هم می‌نشینند و وقت گران‌قیمتی را مصرف میکنند، بکوشید و هر چه ممکن است، آن اصطکاکها را باز هم کم کنید. ۸۹/۶/۸

۱۵. بهانه دادن به جنجال آفرینان

بهانه هم دست دیگران ندهید. من می‌بینم متأسفانه گاهی بهانه‌هایی هم از طرف خود شما داده میشود که این را هم بایستی توجه کنید که بهانه هم دست دیگران ندهید؛ مراقبت کنید؛ حزم کنید. و گفت: «اتقوا من مواضع التهم». گفتند یک شیخی در یک مدرسه‌ی دینی به طلبه‌ای گفت که گفته‌اند فلان طلبه، فلان مراده‌ی غلط را دارد. طلبه هم گفت: اتقوا من مواضع التهم، آشیخ تو هم! خلاصه اینکه مواظب باشید، مراقبت کنید؛ «اتقوا من مواضع التهم»؛ برای خودتان و برای دولت مسئله درست نکنید و برای جنجال آفرینی‌ها - که کسانی دنبال هستند - بهانه ندهید. ۸۷/۶/۲

۱۶. وعده‌های عملی نشده و دامن زدن به توقعات مردم

روی این اهتمام داشته باشید که هر آنچه به عنوان یک وعده از شما صادر میشود، مردم در موعد معین ببینند که آن وعده تحقق پیدا کرد. اگر از صد تا کاری که شما میگوئید، نودتایش را انجام بدهید، ده تایش انجام نگیرد، همین در ذهن

مردم یک اختلالی ایجاد خواهد کرد. آنچه را که آدم احتمال می‌دهد انجام نشود، به صورت احتمال بگوید، به صورت قطع و یقین نگوید. به نظر من این چیز بسیار مهمی است. ۹۱/۶/۲

چقدر خوب است که همه‌ی وعده‌هایی که دولت به مردم داده، عمل بشود. اگر چنانچه وعده‌ای به مردم داده بشود و عمل نشود، این مشکلات درست خواهد کرد؛ نه فقط نسبت به دولت، بلکه به نظام. ۹۰/۶/۶

تعهدات را با مقدرات تنظیم کنید و به مطالبات و توقعات ناممکن دامن نزنید. البته امروز یک عده‌ای به خاطر مخالفت با دولت این مطالبات را دامن می‌زنند! اینها مشهود و محسوس است و داریم می‌بینیم. خودشان می‌گویند که دولت چرا به توقعات دامن می‌زند؛ اما خودشان هم واقعاً توقعات را دامن می‌زنند و شعارهای بیخودی و کارهای ناممکن مطرح میکنند. شما هم از این اطمینانی که مردم به شما دارند، بیشترین استفاده را بکنید. آن جایی که واقعاً ممکن نیست، آن جایی که درست نیست و آن جایی که کار نشدنی است، به مردم صریح بگویید؛ بگویید این کار نمیشود و با امکانات کشور سازگار نیست؛ مردم از شما قبول میکنند. من در یک مورد خاصی به آقای رئیس‌جمهور گفتم این مورد را به مردم بگویید نمیشود؛ حتی اگر پیش از شما هم وعده‌ای داده شده و حالا شما می‌بینید عملی نیست، به مردم بگویید آقا عملی نیست. مردم هم می‌پذیرند. ۸۵/۶/۶

۱۷. موازی‌کاری در مدیریت‌های دولتی

یک مسئله‌ی دیگر هم در مدیریت‌های دولتی، کار موازی است. در دولت نباید کارهای موازی انجام بگیرد. کار موازی چند عیب دارد: اولاً هزینه‌ی انسانی زیادی بیجا مصرف میشود، ثانیاً هزینه‌ی مالی زیادی مصرف میشود، ثالثاً تناقض در تصمیم‌گیری‌ها به وجود می‌آید - وقتی دو دستگاه مسئول یک کاری هستند، این یک تصمیم میگیرد، آن هم یک تصمیم دیگر میگیرد - و رابعاً از همه بالاتر، مسئولیت لوث میشود. فرض کنید توی فلان مسئله‌ی اقتصادی یا مسئله‌ی فرهنگی یا مسئله‌ی سیاست خارجی یا هر چه، اگر چنانچه یک مشکلی پیش بیاید، مسئولیت لوث میشود. وقتی کار موازی انجام گرفت، مسئولیت لوث میشود. بین دولت - یعنی قوه‌ی مجریه - و بعضی از دستگاه‌های بیرون از قوه‌ی مجریه، یک جاهائی بعضی موازی‌کاری‌ها هست. همه‌ی تلاشمان این است که بلکه این موازی‌کاری‌ها را یک جوری حل کنیم، اصلاح کنیم، علاج کنیم. در داخل دولت، دیگر نایستی از این موازی‌کاری‌ها به وجود بیاید. حالا یک موارد خاصی هست؛ اما کلی‌اش این است که موازی‌کاری خوب نیست. ۸۹/۶/۸

۱۸. برخی بی‌تدبیری‌ها در برابر تحریم‌ها

وانمود میکنند که اگر ملت ایران از انرژی هسته‌ای صرف‌نظر کند، تحریم‌ها برداشته میشود. دروغ می‌گویند. از روی بغض و کینه‌ای که دارند، تحریم‌های غیر منطقی میکنند؛ تحریم‌هایی که همه‌ی عقلا و انسانهای باانصاف عالم وقتی نگاه میکنند،

می‌بینند اینها کارهای غیر منطقی و در واقع وحشیانه است؛ این یک جنگ با یک ملت است. البته در این جنگ هم به توفیق الهی مغلوب ملت ایران خواهند شد. البته مشکلاتی به وجود می‌آورند، بعضی از بی‌تدبیری‌ها هم این مشکلات را افزایش میدهد - اینها هست - ولی اینها چیزی نیست که جمهوری اسلامی نتواند اینها را حل کند. به توفیق الهی، ملت ایران از همه‌ی این مشکلات عبور خواهد کرد. ۹۱/۷/۱۹

۱۹. کشاندن اختلافات میان مردم

اختلافات مضر است. هم اختلافات بین مسئولین مضر است؛ هم بدتر از آن، کشاندن اختلاف میان مردم مضر است. این را من به مسئولین، به رؤسای محترم هشدار میدهم. من از رؤسای قوا حمایت کردم، باز هم حمایت میکنم - مسئولند، باید کمکشان کرد - اما به آنها هشدار میدهم، مراقب باشند. نه اینکه این نامه‌نگاری‌ها خیلی مهم باشد؛ نه، صد تا نامه بنویسند؛ کار خودشان را بکنند، اختلافات را به میان مردم نکشاند، چیزهای جزئی را مایه‌ی جنجال و هیاهو و استفاده‌ی تبلیغاتی دشمن و خوراک تبلیغاتی رادیوهای بیگانه و تلویزیونهای بیگانه نکنند، صد تا نامه بنویسند؛ نامه‌ی مهمی ندارد. مهم این است که همه‌ی ما بدانیم مسئولیتی داریم، همه‌ی ما بدانیم موقعیت حساسی داریم. ۹۱/۸/۱۰

۲۰. تصمیم‌های خلق‌الساعه و تغییر مقررات

حرکت بر اساس برنامه، یکی از کارهای اساسی است. تصمیم‌های خلق‌الساعه و تغییر مقررات، جزو ضربه‌هایی است که به «اقتصاد مقاومتی» وارد میشود و به مقاومت ملت ضربه می‌زند. این را، هم دولت محترم، هم مجلس محترم باید توجه داشته باشند؛ نگذارند سیاستهای اقتصادی کشور در هر زمانی دچار تذبذب و تغییرهای بی‌مورد شود. ۹۱/۵/۳

۲۱. فقدان مبارزه عملی با فساد اقتصادی

امروز مسئولان باید همه‌ی تلاششان را بکنند برای اینکه گره‌های اقتصادی را باز کنند، مشکلات را برطرف کنند. بنده سه چهار سال قبل از این، در صحبت اول سال صریحاً به مردم و به مسئولین گفتم که نقشه‌ی دشمنان ملت ایران از حالا به بعد، بیش از همه، نقشه‌ی اقتصادی است. خوب، می‌بینید که همین جور شد. هم دولت، هم مجلس، همه‌ی نیرویشان را، همه‌ی فکر و ذکرشان را متمرکز کنند بر روی سیاستهای درست اقتصادی. چند سال قبل از این، بنده درباره‌ی فساد اقتصادی، به رؤسای قوا نامه دادم. خوب، با فساد اقتصادی مبارزه کنید. به زبان گفتن که مطلب تمام نمیشود؛ عملاً با فساد مبارزه کنید. هی بگوئیم مبارزه با فساد اقتصادی. خوب، کو؟ در عمل چه کار شد؟ چه کار کردید؟ اینهاست که انسان را متأثر میکند. ۹۱/۱۱/۲۸

۲۲. متهم کردن دیگران به استناد اتهام ثابت نشده

کارنامه‌ی درخشان سی ساله‌ی انقلاب کمرنگ جلوه داده شد؛ اسم بعضی از اشخاص برده شد که اینها شخصیت‌های این نظامند؛ اینها کسانی هستند که عمرشان را در راه این نظام صرف کردند. بنده در نماز جمعه هیچوقت رسم نبوده است از افراد اسم بیاورم؛ اما اینجا چون اسم آورده شده است، مجبورم اسم بیاورم. به طور خاص از آقای هاشمی رفسنجانی، از آقای ناطق نوری من لازم است اسم بیاورم و باید بگویم. البته این آقایان را کسی متهم به فساد مالی نکرده؛ حالا در مورد بستگان و کسان، هر کس هر ادعائی دارد، بایستی در مجاری قانونی خودش اثبات بشود و قبل از اثبات نمیشود اینها را رسانه‌ای کرد. اگر چیزی اثبات بشود، فرقی بین آحاد جامعه نیست؛ اما اثبات نشده، نمیشود اینها را مطرح کرد و قاطعاً ادعا کرد. وقتی اینجور حرفها مطرح میشود، تلقی‌های نادرست در جامعه به وجود می‌آید، جوانها چیز دیگری خیال میکنند، چیز دیگری میفهمند. ۸۸/۳/۲۹

رئیس یک قوه به استناد یک اتهام ثابت نشده و مطرح نشده‌ای در دادگاه، دو قوه‌ی دیگر را متهم کرد؛ این کار بدی بود، این کار نامناسبی بود؛ اینجور کارها، هم خلاف شرع است، هم خلاف قانون است، هم خلاف اخلاق است، هم تضييع حقوق اساسی مردم است. یکی از حقوق اساسی مهم مردم این است که در آرامش روانی و در امنیت روانی زندگی کنند؛ در کشور امنیت اخلاقی برقرار باشد. اگر یک فردی متهم به فساد است، نمیشود به خاطر او انسان دیگران را متهم کند؛ حتی اگر ثابت هم میشد، چه برسد به اینکه ثابت نشده است، دادگاهی نرفته، محاکمه‌ای نشده. به استناد متهم کردن یک نفر، انسان بیاید دیگران را، مجلس را، قوه‌ی قضائیه را متهم کند؛ این کار درست نیست، این کار غلط است. بنده فعلاً نصیحت میکنم. این کار، کار شایسته‌ای برای نظام جمهوری اسلامی نیست. ۹۱/۱۱/۲۸

شنبه‌ی پس از انتخابات

به همه آحاد مردم و بویژه جوانان عزیز که سرزنده‌ترین نقش آفرینان این حادثه‌ی شورانگیز بودند، توصیه می‌کنم که کاملاً هشیار باشند. همواره باید شنبه‌ی پس از انتخابات، روز مهربانی و بردباری باشد. چه طرفداران نامزد منتخب و چه هواداران دیگر نامزدهای محترم،

از هر گونه رفتار و گفتار تحریک‌آمیز و بدگمانانه پرهیز کنند. رئیس‌جمهور منتخب و محترم، رئیس‌جمهور همه‌ی ملت ایران است و همه از جمله رقیبان دیروز باید یکپارچه از او حمایت و به او کمک کنند. بی‌شک این نیز امتحانی الهی است که موفقیت در آن خواهد توانست رحمت خداوند متعال را جلب کند.^۱

بزرگترین برنده‌ی این انتخابات، ملت ایران است که به رغم سمپاشی‌های دشمن خارجی و ایادی داخلی‌اش، شکوه و عظمت آفرید و بدبینان را غافلگیر کرد.^۲

نقش مؤثر و تعیین‌کننده‌ی نامزدهای ریاست‌جمهوری در خلق این حماسه‌ی بزرگ ملی، انکار ناپذیر و سپاس‌آنان بر همگان لازم است.^۳

۱. پیام دربی حضور حماسی مردم در دهمین دوره‌ی انتخابات ریاست جمهوری ۸۸/۳/۲۳
۲. پیام به مناسبت حماسه‌ی پرشور ۲۷ خرداد ۸۴/۳/۲۸
۳. پیام به مناسبت حضور پرشور ملت ایران در مرحله دوم انتخابات ریاست جمهوری ۸۴/۴/۴

۸۴/۳/۲۸	■ نمایش الگوی مردم سالاری صادقانه
۸۴/۳/۲۸	■ ملت، بزرگترین برنده انتخابات
۷۶/۳/۳	■ طرفداران نامزد پیروز موفقیت خود را از خداوند بدانند
۸۰/۳/۱۹	■ طرفداران سایر نامزدها احساس خسارت نکنند
۷۶/۳/۳	■ حضور نامزدها بزرگترین کمک به رقابت انتخاباتی
۸۴/۳/۲۸	■ پرهیز از گفتار تفرقه انگیز و دلسرده کننده
۸۸/۳/۲۳	■ شنبه‌ی پس از انتخابات، روز مهربانی و بردباری
۸۴/۳/۲۸	■ رئیس جمهور منتخب، رئیس جمهور همه‌ی ملت ایران
۸۴/۴/۴	■ فرصت ارزشمند تا پذیرش رسمی مسئولیت
۸۴/۳/۲۸	■ نخستین وظیفه‌ی نامزد منتخب
۸۴/۳/۲۸	■ تلاش بی‌وقفه در راه رفع مشکلات کشور، از اولین ساعات اعلام نتیجه‌ی انتخابات
۶۸/۵/۸	■ یأس دشمن

انتخابات جمهوری اسلامی ریاست جمهوری ایران

گزیده‌ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی